

אחא שובדא קמי דר' יוחנן אמר אין ע"א בא"א כלום ומכאן נ"כ ראיב דלא כסג"מ ואר"ח שבבאנו לפיל לדבריהם היה לו לומר אין נע כלום וכרי איבא סבא רגלים לדבר דשמעון בר בא הוה שליח וידוע דשמעון בר בא הוא ר' שמעון בר אחא במחבר נש"ס דלגן וכוונת ביד האשה ואין לך רגלים לדבר יותר מזה ומ"מ א"ר יוחנן אין ע"א נאמן בא"א כלום הרי סוכתנו בעז"א יחטלה ויחטא דלא כהנוב"י :

אדר זמן רב שחדשתי דבר זה דלא כהנוב"י ראיחי בספר דברי אמא לסגאון חכס ילחק ב"ר דוד שבעיר מקלס מחקריה זו וחקר אס ע"א נאמן בדבר שבערו במקום דלא איחזק לה ליתר ולא לאיסורי וכיבא כזכ מחלוקת גדולת בין הראשונים רבוחינו בפלי החוס' ורבוחינו הסופקים מסר"ם ב"ר ברוך ותשובה הרשב"א ועכ"פ הכל ביבא דלא לחזק לאיסורא אבל באיחזוק לאיסור לא נמלא לשום פסק שיסבור דע"א נאמן, וע"ס דף ע"ה קאנטרס בעניני לאוין מעתיק לדברי רבינו ירוחם בתחלת ספר אדם וחוס נחוי כ"ג כחב ח"ל ע"א נאמן לומר אמו נש"ים אס הוא כסן לשוייב חלל והוא שמתק ואין מי שיבחיטנו ודוקא ביש רגלים לדבר שסיב בשעת מלחמה אבל אס מכחיטון אחוה אינו נאמן פשוט בפרק האומר מהביא דינאי מלכא ע"כ , וכנה מלשון זה דרבינו ירוחם היה נראה לכאורה שסבר סברה בגאון נוני' דברגלים לדבר נאמן ע"א אף בעדות ערוה החמורה, אבל באמת אין ראיב מהרבינו ירוחם להנוב"י, דהנה דרין הרבינו ירוחם שכחז כגון שיהי בשעת מלחמה אס כן הוחקס לאיסור וכמו בעיר שכבוס כרכוס ואין מקום להחבא והיבא דאיבא חזקת איסור א"כ בעד מסייע להחקה ולכן מהימן, אבל גם על זה הביא הדברי אמא הרבה כחוס מהראשונים דחלקים על דבינו ירוחם :

ובאמת עוד בימי עולמי הקשיחי על הנוב"י דלדבריו יועיל עוף הפורח וגם ענד או שפחה בא"א במקום רגלים לדבר וחלילה לומר כן, וע"כ דוקא בסוטה גזר רחמנא הכי ולא בערוה לחרת ויש לי בזה הסבר נכון לחלק בין סוטה לשאר עניני אישות אבל לחשוב כי למותר היא להטלות על הספר :

ואך בעיקר הדין הארכחי יען כי רבינו הגדול בעל נוכ"י דבריו בכ"מ מוסכמים להלכס ובעת גם בפסק זה רבים ישחו בלמא אח דברי רבינו ובפרט כי מועתקים הדברים בפ"ה אה"ס ב"י קל"ז אוח ט', ולכן העליתי בזה מה שגראה לענ"ד :

סימן נה

שאלה איש אחד שכר בית ממכירו על שנה ובפירוש אמר לו בית זה אני משכיר לך ובחור שנה נשרפה מסבית הזה נגו של הבית ועלייתו וחקרה סבית ובשאר הדלתות והחלונות והכותלים, והיה שאלה אס ממייב המשכיר לחק נהג והעליפ והתקרה שיהיה טובה כנפחלה או לא, ואף שבוס אין לנו לאריות כי דינא דמלכותא דינא עכ"ל אמרנו להתבוק בזה עפ"י דין החלמוד בימים לפנים :

תשובה בעז"א יחטלה סנס הדין כמעט מפורש בשו"ע חו"ס סימן שי"ב סעיף י"ו ויש"ו ויל המשכיר בית לחזירו לזמן ורוכס לסותרו כחוק סזמן הסובר יכול לעכב עליו ט' נפל אס אמר לו בית זה אני משכיר לך אינו חייב לבטחו ואפילו בנאו סמשכיר יכול לומר שלא ידור

שאלנו במסכת גיטין נחתי שדה פלוניה לפלוני או שאמר ענד זה נחתי לו שמרור אבל הכה הכי היא קשור אהו והוא קשור כה ולכן כוי נוגעים ופסולי עדות ניסאו וכוו כוונת הש"ס ספס לא קא חב לאחרים הכה חב לאחריו והקחים לעלמס ולכן עדותם לא מהני בקידושין ק נראה לענ"ד :

עוד יש לי ראיב דלא כהנוב"י, דכנה המרדכי פרק סגול קמא סימן קל"ח באמכ"ד ד"ה אמר רבב מפני מה אמרה חורה מודה מקלה בטענים ישבע כסב המרדכי ח"ל חימא וכלא רבנן דר"ש לא דרשי טעמיה דקרא יש לומר הכה דבר חימא הוא אפילו רבנן דרשי בדאמרינן בריש מסכת סוטה מפני מה באמינה חורה עד אחד בעדות סוטה ובריב אלו באשרפין מפני מה לא נאמר יד בברג עכ"ל המרדכי, ואי נימא כדעה הנוב"י דכל איסורי ערוה ואחזק איסורא ע"א נאמן א"כ אין זו דבר חימא ואף דאפשר לתרן דהנוב"י כחב כן אחרי שכסוב כחורב כן סדין בסוטה ממילא למידין לשאר מקומה מסוטה ג"ל דנס זה לא אפשר לומר כן דברי כיון שכחב המרדכי שכו מהדברים החמוסים וא"כ חידוש הוא דחיה לן רחמנא בסוטה דככי הוא ומחידוש לא גמריק כדאיחא נש"ס בכמה מקומות טלמו מספר :

עוד יש לי להביא ראיב ברורה דלא כהנוב"י מדברי החוספה בקידושין (דף ס"ו) ד"ה רבא אמר והקשו החוספה כיון דשוחק ושחיקה כהודאס דמי למה לא חאסור עליו וכי לא יוכל לעטוטה עליו מסיבא דאיסורא וי"ל דקסבר רבא דעצמא דשוחק מבימן לאו עטוס דשחיקה כהודאס דמי אלא משוס דאיבא רגלים לדבר מהימני ליה וכיון שאין האיסור מכה עדות הבעל אלא מכה עדות סעד לא מתימיק ליה דע"א אינו נאמן בדבר שבערוה, א"כ מפרש דוב שאמר רבא אין דבר שבערוה פוחח משנים אפי' ביש רגלים לדבר כדברי הע"א מ"מ אינו נאמן ומלאתי בחידושי מכרי"ע שפירש דפליגי בסברא זו אבני ורבא אבני סבר דע"א נאמן ביש רגלים לדבר חסוס דילפינן מסוטה ובסוטה מהני רגלים לדבר בע"א ורבא אמר דלא ילפינן מסוטה ודוקא בסוטה חידוש החורה להאמין ע"א וכל החורה אין דבר שבערוה פוחח משנים אף ברגלים לדבר ופסקו כל הסוכים כרבא א"כ מפרש אמר החכם דלא כהנוב"י :

עוד יש להביא ראיב דלא כהנוב"י מהירושלמי פרק ששי מסוטה הלכה ב' איחא שס ברייחא ח"ל דתי ר' טרפון אומר ע"א נאמן לסמאוחה ואין ע"א נאמן להפסידה כחונכה ר"ע אומר כסס שע"א נאמן לסמאוחה קך ע"א נאמן להפסידה כחונכה אמר לו ר' טרפון איבן מלינו ע"א כמזמן כלום אמר לו ר"ע ואיבן מלינו ע"א בא"א כלום אלא כסס שע"א נאמן לסמאוחה קך עד אחד נאמן להפסידה כחונכה חזר ר"ע להיות שונה כר' טרפון ע"כ כברייתא, ומדאמר בירושלמי שאמר לו ר"ע איבן מלינו ע"א בא"א כלום, נראה ברור דלא כהנוב"י לדברי הנוב"י מה זה שאמר ר"ע דלא מלינו בא"א שושיל ע"א הלא אחרי דגילתה החורה בסוטה דע"א נאמן כמו כן בא"א גמי וכו' שניכס שוים לדעס הנוב"י סג"ל ואין שוס חילוק ביניהם ואי דלא נאמן בא"א במקום שאין רגלים לדבר הלא בסוטה גמי נאמנוחו דוקא באיבא רגלים לדבר שקינא לס ונסתרה, וכמעט גם זה ראיב ברורה שאין להשיב עניה, ועוד איחא בירושלמי קידושין פרק האומר שמעון בר בא אייתי גיטא ונתנו לה כע"א

בו אלה מתעב על מה שגשמתם בו ומחזיר לו שאר השכירות והפילו אם השוכר אומר אבננו משלי אין שומפין לו ויש מי שאומר דדוקא בשגל כולו אבל אם הוא קיים אלא שכולו מסוכן לדור בו חייב המשכיר להקטן אם יש בידו שכירות מוקדם, א"כ מטורם שאלותינו דמחויב המשכיר להקטן אחרי כי כל הדין קיים אלא שסוף אינו יכול לדור בו אך יש להסתפק אם זה נקרא כולו קיים אחרי שחסר חסכים כנגד והתקרה אפשר לא נקרא עוד בית, ולפי' הלוי בדין בלשון בני אדם אם רוצה בני אדם קורין לזה בית אפילו חסר להבית כנגד והתקרה וסעלים אינו מחויב המשכיר להקטן שיוכל לדור בו כמתקדם ואם אין זה נקרא בית אינו מחויב המשכיר להקטן, כך הוא בדין לפי פשוט דברי המחבר ואע"פ שכחוב בש"ע ויש מי שאומר מ"מ ידוע דיש דמים למאות שאין בהם חולק וכחוב יש מי שאומר משום דלא נמלא הדין בסדרים פוסקים לכן כחוב יש מי שאומר וכן הכא לא נמלא חולקים על דין זה ועיין במ"ע הלכות דיינים סימן ט"ו ע"י"ק ח' ד"ה וסיומא ג"ה וכן הוא בדוכחי עונא, ואף דימא דסדרים חולק ע"י כנראה מלשון הסוד, מ"מ המחבר ונתאזר בלוי לא הביאו לדברי ^{אוצר החכמה} הרמ"ם :

לכסיה לזחוק לו התקרה ולסמוך לו קורה דכסיה נזירי כשמשכיר לו בית סתם ולא דעו בה לפרש וסתם בית לריך ללחוח ולפתוח. לו חלונות לתקרה ולסמוך לו קורה אבל סולם ומעקה ומרוב על השוכר לעשותו ולא איירי בקורה והתקרה ששכרו דומיא דכסיה חלונות דמשמע דמעולם לא נפתחו, אבל יש להביא ראיה מכסיה דהשוכר חסר האומניס מהסוף דאמר רבא בר רב הונא אמר רב השוכר חסר הסמור ומתה בחלי הדך וכו' ודייק בגמרא כינו דמי חי דאמר ליה חמור סתם יגור לו חמור אחרינא וחי דאמר ליה חמור זה חסר יש בדמיה ליקח יקח ומשני בשאין בדמיה ליקח ודיקדק ר"י ז"ל מאי שנא מכסיה דאמר בסוף השאלה חי דאמר לו בית זה ונפל אודא ליה ולא אמרינן יש בדמיה ליקח יקח לשכור ישכור, והירך דלא דמי דחמור שמת עומד לחמור ומלוי ודאי לסיום חמור כבחהגהה הלך חסר יש בדמיה ליקח יקח לשכור ישכור אבל בית שגל העלים והאבנים אינם עומדים למכר אלא מוסף דמים וכוונת בית אחר וכיון דאמר ליה בית זה לא קיבל עליה לכוסיף דמים ויולא בבנין זה כלום אבל בית זה ששכיר לו כל זמן שיוכל לדור בו וכי נפל אודא ליה, ומתה יש ללמוד דאם נתקלקלו הקורות והתקרה מסתמא עומד הוא לתקן ולא שייך לומר אודא ליה דעדין נקרא בית אלא שמוסרן לדור בו דמי להסיה דחמור הלך חייב המשכיר ליתן ע"כ לשון סוהב של הרא"ש והנה נחבד לפנינו מלשון הרא"ש ז"ל דב' תנאים בעינן לחיובא להמשכיר לתקן ח' שלא יסיח לריך להוסיף דמים מכיסו כמבואר בדבריו שהעתיק בשם רבי דכיון דאמר ליה בית זה לא קיבל עליו להוסיף דמים ויולאויס בבנין זה, ובמסופה שלנו בפרק האומניס פשוט יסר חסר לשון החוספה וגם לא קיבל עליו להוסיף יולאויס בבנין בית זה אלא בית זה כמו שהוא ששכיר לו לדור בו, א"כ מפורש אפילו אם נקרא עוד בית עכ"ז אינו מחויב המשכיר להוסיף דמים משלו לתקן בית זה, וכו' חדא ועוד תנאי ב' אפילו אם אינו לריך להוסיף דמים מכיסו לתקן, אך נתקלקל כ"כ עד שאינו נקרא בית ג"כ אינו מחויב להקטן ואימתי מחויב המשכיר להקטן הוא דוקא אם אינו לריך להוסיף דמים מכיסו ועוד שם בית עלי' אז מוסר על המשכיר להקטן שיהיה לסוכר לדור בו כחמיל :

ודישתא מוניס היעב דברי המחבר בש"ע שפוסק חייב המשכיר להקטן אם יש בידו שכירות מוקדם היינו דמכיסו של המשכיר א"כ לתקן רק אם השוכר כבר שילם לו שכירות גם בעד הזמן הבא ומחויב המשכיר לסחור לו שכירות בעד זמן זה הבא שעוד לא דר בו השוכר ויש מהשכירות לתקן א"כ דלאי השכירות משועבדים לתקן בית, ואם השכירות עוד בידו של השוכר ג"כ משום השכירות משועבדים לתקן הבית אלא שזה דבר פשוט אלא אשמושיין אף שקיבל מכבר השכירות וכבר אכלס המשכיר עכ"ז שיעצרו של שוכר על השכירות הללו ולא אמרינן דליהכחו וצ"ח אחרינא אינם משועבדים לזה אם לא אמרינן, חסר שהשמים המחבר לשון הסוד הטעם משום דמסתמא עומד לתקן משום דנאמתה זה הטעם בלבד אינו מועיל לחייב המשכיר והעיקר טוה זה שיש שם בית עלי' ויש בידו שכירות מניה זה שמשפיקם להולאה ח' מכ שאלך לתקונו של בית זה ככלל בדברי הש"ע שכתב אבל אם הוא קיים אלא שהוא מסוכן לדור בו ממיילא מוכה הדברים האלו והסוד הוסיף הסבר זה משום דבעתיק לשון אביו הרא"ש והרא"ש הלך ז"ל להשיבו להשאלה הכי אבל בש"ע מבואר היסב בני הסבר זה ובעיקר

אבל חכמי הפוסק דקדקתי בדין זה ובלשון המחבר ונחחדש לי טובה בדין זה כהמשך יבואר לפינו בעז"ה דהנה בשקפס ראשונה דברי המחבר המוהים מאר, שפרי מקור דבריו מוכעים מסוד ומתשובה הרא"ש ושם בקור וכתשובה הרא"ש הכי איתא אבל אם הוא קיים אלא שנתקלקל עד שהוא סכנה לדור בו חייב המשכיר להקטן דהשתא לא שייך לומר אודא ליה דמסתמא הוא עומד לתקן שיעדין נקרא בית אלא שהוא מסוכן לדור בו הליך חייב המשכיר להקטן עד כאן וכו' לשון הסוד מועסק מתשובה הרא"ש, ולא כחוב כפור אם יש לו שכירות מוקדם, ול"ע מנין להמחבר הש"ע להוסיף דדוקא אם יש לו שכירות מוקדם ועוד לפי המבואר בקור וכתשובה הרא"ש ג"ה דעיקר חובו של המשכיר הוא משום דמסתמא עומד לתקן וכיון שצומד לתקן לכן נקראת עוד בית א"כ לריכוס ב"ר לעיין אה עומד לתקן או לא, ואפילו אם נאמר דבעינן שיהיה ניכר לכל העולם שעומד לתקן ואם יש ספק אף למקלה אפסיס אם עומד הדברים לתקן או לא אינו מחויב המשכיר להקטן, מ"מ הו' לריך הש"ע לבאר ז"ל דבעינן שיהיה עומד לתקן, וכנה רבינו המחבר ש"ע השמים מאי רכחוב בקור לעיקר והוסיף דברים שאינם נמלאים בקור וכתשובה הרא"ש אפילו ברמיזה דהה שחריך המחבר שיהיה בידו שכירות מוקדם זה לא נמלא בקור ולא כהשונה הרא"ש, וע"ז שפוסק הש"ע שריך שיהיה בידו שכירות מוקדם עמד בזה רבינו הסמ"ע וכנה ע"ז מייסו אין לו טעם כל כך אבל זה שכתב העור הטעם נכוס דמסתמא עומד לתקן מזה לא דיבר הסמ"ע כלל, וגם לא ראינו לשום מחבר שידבר מה ולדעתי טובה עומקם בזה כיון רבינו בעל ש"ע בזה, ולבאר דברי הש"ע מוכרחים אנתנו להפתיק לשון חשונה סרה"ש, השאלה שיהיה לפינו והמשך השיב ע"ז הרא"ש ומחוק זה יסבאר היעב דברי הרא"ש וספור וכמחבר, וזה לשון השאלה ואשר שאלה המשכיר בית לחבירו ואמר לו בית זה ומלא בו קורות מעום עד שהוא מסוכן לדור בו חייב להעמידים אפ"כ דאמרינן בגמרא חי דאמר ליה בית זה אודא ליה מ"מ כל כמה דלא נפיל מספקא לן חי מדמינן ליה להכוח דנחוק לו התקרה ולסמוך לו קורה שמשכיר חייב. ע"כ השאלה וע"ז השיב הרא"ש יראה לי שאין לדמותו

מכדי במאי קני לוקח כלי ארעה כסאי שפרא האי שפרא
 חספא בעלמא הוא, והוא קשיא לן חיך סמה הש"ס
 בפשיטות דמאי דקני לוקח שפרא הוא בשפרא דילמא
 מיירי פתח לו הלוקח כסף תחילה לקנין וכסף זה מועיל
 לקוח לו השדה אף לאחר שפרא הגאון השדה מבעלים
 הראשונים כדאמרין בש"ס קידושין (דף ג' ע"א) רב
 ושמואל דאמרי סרוויכוו מקודשת ואע"פ שנחאכלו המעשה
 מאי טעמא בני זוי לא למלוה דמו ולא לפקדון דמו
 כ"י הכי בחורה קידושין יבניכו ויבס, וס"ה לעין
 קניום שדה נמי קונה אף לאחר שפרא שפרא שפרא
 בתחילה לקנין אף אם נחאכלו המעשה וכן מפורש בש"ע
 ת"ע סימן קל"ח סעיף ד' בהג"ה שם וע"י שם בשמ"ע
 וס"ו וש"ך ובגמ"ה שחולקים על הרמ"ה דס"ל דדוקא כמשכשו
 קונה ככסף אלא אפילו בלא ח"ל מעשיו נמי קונה ככסף
 אף לאחר וא"כ מאי פריך בגמרא מכדי במאי קני לוקח
 כלי ארעה כסאי שפרא האי שפרא חספא הוא מנא ליה
 לש"ס דקניו בשפרא דילמא קנס בכסף וקניו של כסף
 אף אם בתחלה לא היה קנין מחמת כי השדה לא היה
 שלו מ"מ אחר שקנס השדה מבעלים הראשונים ויחא
 ליה דליקו בהימנוחיים ממילא קונה הלוקח מחמת הכסף
 שנתן לו תחילה לשם קנין, וע"כ דלכדי פריך הש"ס מכדי
 כ"י האי שפרא חספא בעלמא הוא משום דהסוגיא מיירי
 באחרת דקני בשפרא ולכדי לא מכי שום קנין כסף,
 וא"כ עדין אינו מספיק חירונו דהריש"ה דחירונו
 דהריש"ה הוא דהקנין בהפ"ה הנאה דמתן עליו הוא מעשה
 כסף וכסף אינו מועיל ככה :

אוצר החכמות

ואמנם

באור דעה הריש"ה דבסי"ה הנאה דמתן
 עליו גמר ומקמי וכלו סהנה בפירוש ככסף
 הקני ומפורש בש"ע סימן ק"ך סעיף ה' ואף דדבר זה
 לריך סנאי וכדאמרין בש"ס קידושין כ"ו ע"א ואי פירש
 פירש וגם לשון שפ"ע סהנה הלוקח הרי בעיני סהנה
 אמנם אומדנא דמוכה כהאי כוי כאלו פירש וכו' באור
 ביטח הריש"ה, ואנכי כשלמדתי הסוגיא אחרתי דאפשר
 לפרש מאי דאמרו בהפ"ה הנאה גמר ומקמי פירוש דעשה
 שנתנו לקנות מהגזול והגזון קנאה השדה בשליחונו אכל
 מלאחי שקדמוני כהאי פירושא השפ"ה וגם ראייתו במח"ה
 בלכות מכירה שפירש כן :

ואכתי

לפניו לריך באור האי סוגיא דמפרשין לדעת
 הריש"ה דבהפ"ה סנאי כ"י הוא קנין
 מטעם כסף וכלו פירש שמקנה לו בכסף למודא לדעתו
 לריך באור עלם הדבר שסורו לנו ח"ל דיוכל להסוח
 ולומר אי נטינא ככסף אקני ולי נטינא בשפרא אקני
 למה משפטי סקניסס מסורים לקונה וסמוכר שיקט באיזה
 קנין פירש, כן אמר דנדבר שבמזון כל שני אדם רסיס
 קיימים, אבל א"כ להכי סנאי בני אדם אם יחוו שמקמי
 זה לזה בני שום קנין כן בדיבורא בעלמא נמי חיהי
 סנאיסס ולא מליט כזה ואף דאמרין סמומסא קמי ודבר
 זה אינו מרומז בחורה כלל וכמפורש בש"ע חו"מ סימן
 ר"ח, אמנם כבר האריכו בזה רבותינו האחרונים וכל
 אחד אומר דעמו יש מהן שאומרים דזהו רק מדרבנן
 ומטעם הפקר ב"ד ורבינו סגדול בעל הב"ה דעמו
 דבקרקע לא מכני קנין סמומסא ור"ע למס' על מעלפלין
 ככהם להסוח שישפיל קנין סמומסא ולא על קרקע,
 וגם הא גושא טעמא בני סרכנן חידשו קנינים מחודשים
 אחרי כי בחורה כחוביס דיני הקנינים כסף ומשיכה
 במעלפלין ואמס' שראו ח"ל להסקיע קנין כסף מטעם

שיאמר לו נשפס חיטך בעלים אכל מסיבא סיחי שיחנש
 קנינים מחודשים, ועוד כמה נחנכונו רז"ל להעמיד
 קנינים הכחוביס בחורה דכ"י אפילו במקום שהקישו ח"ל
 לקנין כסף מ"מ אם עליישו מושכרת כ"ד שוכר נשארע על
 ד"ה שקונה ככסף לבד וא"כ נראה שאין סורם כל אחד
 בידו וא"כ למה מסרו רז"ל סורם כל אחד בידו לבחור לו
 איזה קנין שירצו ואפילו מס שאינו מרומז כלל בחורה ודאי
 סדבר לריך פתס :

וערה

על דעמי דע"ס הקנינים פסחורה אינו חלוי ככסף
 ומשיכה או פוקס וכדומה רק הסורה הורה לנו
 שאם סמוכר וסלוקח סמוכו דעסס זצ"ל ונמרו, והקנו זה
 לזה בלב שלם וכנפש חפילה כאלמה אינו לריך שום קנין
 ואך גבוליס נסנה לנו הסורה לדעם חפילמי יודעים שסמכו
 דעסס זצ"ל ונמרו והקנו בלב שלם, וזו ידעיק אם נחן
 סלוקח לסמוכר כסף או שמך ממנו וסקרקעו אם
 נחן כסף או שסר או ידעיק נכירור שסמכו דעסס ונמרו
 לסקוחו בלב שלם, וססבר הדבר כי ירדס הסורה לסוף
 דעם בני אדם שר"נס להקנות בקנינים הללו וכמבואר
 להלן סוף סיימן, וזה שר"נו כעס לחזור מקנינו וזו
 ענה נשחנה דעמו מכפי שהיה תחילה דעמו ולכן אינו
 רשאי לחזור אכל אם נחן כסף או לא משך במעלפלין
 או בקרקעו שפיר או חוקס או כסף לא היה אחד מאלו
 השלש מסיבא ידעיק דסמכו דעסס זצ"ל להקנות ולכן
 רמז לנו הסורה הדברים הלריכיס לוס לדעם שסמכו דעסס
 זצ"ל, וא"כ כאשר ח"ל ראו סקפדה הסורה שיקר על
 סמיכה דעם, וא"כ אם ססחריס סומכיס דעסס להקנות
 בזה שרשס על סמקה וכו' ג"כ קנין נמור מסחורה או חייה
 קנין שססכינו עליו בני המדינה וסומכיס דעסס אחרי
 פסולסס להקנות וכו' קנין מסחורה ופי דכרינו יסחדש לן
 כמה דינים במשפטי הקנינים :

ואמנם

חלילה לנו לדעת דין כזה מסברא בעלמא בני
 ראיזו מש"ס וראשונים ופייינו בזה ובעז"ה
 יחעלה ויחנשא מלאחי ראיזו לדכרינו מש"ס בכלי וירושלמי
 ומדברי רבותינו הראשונים ר"ג וכאשר יבואר לפנינו :

הנה

הרמב"ם פי"ח הלכה ט"ו מהלכות מכירה סבס
 סמחייב עלמו במזון לאחד בלי סנאי כלל אע"פ
 שלא היה חייב לו כלום ס"ו חייב והוכח דבר זה בש"ע
 חו"מ סימן מ' יע"ש כי"ד האומר לעדים סוו עלי עדים
 שאני חייב לפלוני מנה או סכסס לו בשטר סריני חייב
 לך מנה או שאמר לו בפ"ע סריני חייב לך מנה בשטר אף
 ע"פ שלל אחר אסס עדי סואיל ואמר בשטר ס"ו כמי
 שאמר סוו עלי עדים וסוייב לשלם אע"פ שסיכסס מודיס
 והעדים יודעים שלא היה אללו כלום סכרי חייב עלמו
 כמו שיסחענד סערב, ולכאורה דכרינו סמוהיס דאך
 אפשר להסחייב בדבריסס בעלמא בלא קנין וכבר סמה
 בוס הר"ג בראש פרק הנושא וכו"ס שיסס סרי"ף נמי סס
 בראש פרק הנושא כהרמב"ס וכבר העירו בזה כל סכמי
 ישראל והכ"ס בראש מקור גלמן להרמב"ס ססוגיא דב"ב
 קמ"ס ארסכי נפק אודיחא מבי איסור גיורא דעוכה מוס
 דאדם יוכל להקנות ספן בדברים בעלמא לפני עדים
 ועיין קלס"ה והגר"ה בש"ע חו"מ סימן מ' טלס סכסמו
 כי מאודיחא למד הרמב"ם דינו, ואף דסגלון בעל סכסטה
 יעקב מסיג על אוחן סוסקיס שאמרו דהרמב"ם למד דינו
 מאודיחא מ"מ הא סכ"ס והגר"ה וסקלס"ה המה חב נגד
 סגלון סכ"ל וסלסס כריסס נגד יסיד :

ואמר

אני העני דעתו ודואי קן הוא כדבריהם כי
 סרמכ"ס למד דינו מאודיחאלן אכל פעמיים
 דסרמכ"ס הוא משום דמן סתורה אדם מתחייב וגם יוכל
 לסקותה בכל בדברים ורק בעיני שיסמכו דעת המחייב
 ומי שאילו הסתחייבות סומכים ע"י נגמד בזה עלם חיונו
 ואף בעיק עדים שיאמר אסם עדי דכלל אסם עדי אין
 לסם סמיכות דעת וסוס כמו משטט בו וא"כ לא קשה מזו
 שהקפס הר"ג נראם פרק סנושא דלא מלינו שיחייב אדם
 בדברים בעלמא בלא קנין וסביא ראייה במפורש למעיין
 סם ולדבריו לא קשה מידי דזה שאמרו בכ"מ דבטי קיין
 וזו אינו משום דסקין ערם שיחייב או שיכיס סחפן
 על אלא עלם הסתחייבות נעשם דביבורו ורק סקין סימנא
 הוא שדיבורו כיה בלב שלם וגמד וסקנה או גמר וסחייב
 וכדפרטנו לעיל דכו שכנסה סתורה לנו הקניינים וכו
 גבולים שנבלם לנו סתוסיק כי אס עשה פעולה זו סנחן
 כסף או משיכס סימנא היה שגמד וסקנה לו בלב שלם
 ור"מ מוס במקום שמוכן סחוך סעיני כגון שהקנה כהמס
 לאיס יסודי לאפקושי מכוורס בכסף לבדו אף ססוסקוסים
 סלריכו כסף ומשיכה בטו"ס במפורש כפ"ע יוד, אבל
 לדבריו אף ככסף לתודא כוי קנין גמור דכח אומדנא
 דשוכה דגמד לסקנה בלב שלם או מכר סמלו לנכרי ככסף
 לבד ג"כ לדברי עני ככסף לתודא וכאשר יבואר לפנינו
 עור בעזכ"י :

מחבר
 1234567
 1234567

וראייתי

כר"ג פרק סנושא מביא ראיס שלינו משעבד
 דבדברים מססוגיא דכ"מ (דף כ"ח) חס לסונו
 דסא כערב גמי בעיקן או קנין או מתן מעשה וסססיה
 סנאס דקא מסימן ליה וכפרק סוסב גמי בני שומר
 קרקעות אמרינן סבמ"ע כסקנו מידו וכפרק ססוכר גמי
 בני סחנס ש"ח לסייה כשואל אקשינן במאי בדברים
 ואנרבינן לפרוק כססיה סנאס דקא מסימן ליה וכעני
 משיכס, וסגס ראייוו מערב ככר ססיג עליו ספ"ך סו"מ
 סימן ע' ולדבריו ודאי ינחא חיק אפסר סססחייב ח"ע
 בלב שלם במקום שלא נסנס כלל ולכן בעיק קנין או
 מתחם סחבירו סוליה מעוה על פיו וכססיה סנאס וסריאס
 סססיה סר"ג מפרק סוסב לכאורס סמוה, דסנס כסוססס
 סם סקשו למה נעיני סכא קנין סא סם ח"ר יוחנן אפילו
 סימא כנל קנו מידו כססיה סנאס דקא מסימן ליה גמר
 ומסעבד נפסיס ח"ל דכח דפמור אפילו מסבועס לא
 מסעבד נפסיס בלא קנין עכ"ל כסוססס, וסנס לע"ד
 ססכר דכרי כסוססס כך סוא דסיכא דיס עליו דין ססומרין
 וא"כ מופל עליו שלם זימי סבועות כמפורש כפ"ס כ"ק ק"ו
 ע"כ וכמסכח כ"מ ד"ו וכפ"ע ולכן ינחא ליה כנפס ססילי
 לססחייב כשואל וממילא אינו מופל עליו ססבועות ולכן אמרי'
 דביבורא ומסעבד דפ"י רוב שואל מכלסולא כא לידי סבועס,
 אכל מי שאינו עליו דין שומר כלל ואף מסבועס סוא ספור
 ואס מחייב ח"ע דביבורו לססחייב אמרינן דסיחק כסס
 ולא גמר נפסיס כסמח לססחייב כלל, וכו סשס אמתי
 כסוססס וא"כ ראייה סר"ג אודא לגמרי מכאן דלכסי בעיקן
 סכא סקנו פידו אסרי דאין עליו דין שומר כלל ואס לא
 יקנס ממנו מאן מוכח לן סססחייב ח"ע כסמח לסלס לסקדס
 ואמנס כפ"ך סו"מ סימן ס"ו לא סבין כן ספ' כסוססס
 סר"ל ע"ס ספ"ך כפ"ע אכל עכ"פ לדבריו יס לנו ראיס
 כסוסססס לסיימחמו דלסם סקנין מן סתורה סוא בדברים
 בעלמא ולא די שלא קשה עלן אלא ראיס מסוגיח זו לדבריו
 [ומ"ס סם כר"ג בני שומר קרקעות ס"ס סוא ולריך לסייה
 בני שומר סקדשות] :

ועיב

מוכח מסרמכ"ס סר"ל דסססחייבות מן סתורה
 היא כדברים בעלמא ולא לריכין סוס קנין זולס
 אמירחו לפני עדים וסימח סרי"ף גמי כסרמכ"ס סם כפרק
 סנושא כחשר סכריח כ"י סדעח סרי"ף כסרמכ"ס סם ועי'
 כר"ג מס ספסיג על הרמב"ן, ולדעמי נראס מוכח כן
 מהסוסססו סם ד"ס אליכא וע"ס שיפס סר"ח דכולה
 סוגיא מיידי בלא סודאס סזחויב לו מככר רק ככא עסח
 לססחייב וכסנו כסוססס סם וזה לסוס ואין לסמוה סיכי
 מסעבד כסמר זה סא אין מכלסלין נקיין כסמר די"ל
 דסואל ופרח למככס ספרח גמר ומסעבד נפסיס סכרי
 אפילו כסמירס בעלמא יס דברים סנקיני סרי מפורש
 כסוססס דסספר אינו לראיח סגמר ומסעבד נפסיס ולא
 סססמר עושס סקנין דכרי למכלסלין לא עסני ספרח
 לקנין, וכפי סססרכס ע"ד כס יס לפרס ססוגיא דכ"מ
 (דף פ"ו) סססרכנו לעיל לדכר מסוגיא זו, ע"ך ספסוס
 מס שאמרו כססיה סנאס דלא קאמר ליה מידי קא סמיך
 עליו דאין סעעס דסנאסו דומס כאליו קיבל כסף ממנו
 ופירס שיפטי לו סקנין כסף כאשר סררכנו לעיל, אבל
 לדבריו אין אלו לריכיס לזה, רק כפסיסוס ינחא כססיה
 סנאס דקא סמיך עליו גמר ומסעבד נפסיס ומקנה לו
 בלב שלם וזס בעלמו קנין גמור בלא כסף ובלא סמר :
 וכן אין ססירה מר' יוחנן אר' יוחנן דאמר כפ' סוסב
 לענין ססוכר אס ספועל לסמור אס סורסיס כסקנו
 מידו וכפרק ספועלים ח"ר יוחנן דמסעבד עלמו כדברים
 בעלמא, ולפי דכרינו ינחא כפסיסוס וכמו ספרסנו כסוינס
 ססוססס דכסס כספועלים דאס לא מקבל ע"י דין שואל
 ודאי מופל עליו דיני כסומריו לסבועס שיכנס סלס פשס
 וסלס סלס כס יד וכרי לסלק מעליו דיני כסומריס סלס
 ילמך לסכע גמר ומקי נפסיס לסייה שואל ושואל חייב
 כססלמין וא"ל סוס קנין אכל כסמירס סרסיס וסמירס
 ספרס סאין עליו חיוב סבועס ודאי כ"ל סלס קנס כקנין
 כר"ח אף אס יאמר סמקבל ע"ע לסלס אמרינן לסססוס
 כסנחא ואף אס יאמר כפ"ע ואסם עדי זסו מהני כמו
 קנין וסא דלא מסיני ר' יוחנן דססעבד עלמו כדברים
 ואך כפ"ע ואמר אסם עדי נראס לע"ד דזו דכר פסופ
 ולא לריך ללסמועיני וסדברים נכריס כעז"ס, ולפ"ל אפסר
 לתרץ קסויה סק"ס"ח סימן ע"א סעיף ד' דסקסס למכ
 בעיק קנין כסקדס סא אמירס לגבוס כמסירס להדיוס
 דמי וא"כ די כסמירס, ולדבריו ינחא דנראס דאפילו
 לסקדס לא אפסר לחייב ח"ע כדברים לתודא כמו דסגינא
 רסוח סגבוס ככסף, ואף דססוססס סם סקשו דכרי
 אמירס לגבוס כמסירס להדיוס ע"ס כסוססס קידושין כ"פ
 ע"א כוססס ד"ס מסכו וא"ס סיפוק ליה מעסס דאמיררו
 לגבוס כמסיררו להדיוס וכיון דמסכו כמלחיס ולא סססיק
 לפורוח עד סעמד כמנס נסן מלחיס ואינו יכול לחזור בו
 ח"ל דכעסוס סיס כמו סכא דלא סיס סכור שיסחנס ססער
 לא כוי כמסירס להדיוס ולכאורס דכרי ססוססס סמוסיס
 חיק קוראס לזס שיסחנס ססער פטוח ולפ"ל אס זס נקרא
 עסוח ח"כ אף כסדיוס יוכל לחזור דכרי קיט"ל דכל קנין
 כפסוח סור ועוד אס זס סססחנס ססער כוי פסוח ולא
 סיך כזס למר אמירס לגבורס כמסירס להדיוס ח"כ כסור
 זס עולס כיה זס סקדס אס נחיקרו קודס סססן לגכאי
 ינחא דלא סקדיס סיסרון זס סססיקרו ולא לססחייב סוס
 פוסק למר ככי וע"כ דכרסוס סקדס נחיקר ולמה לא
 אמרינן כן כסמיררו לגבוס סאמר לימן מלחיס ומסכו כסופן
 זס ולכסוף זל כרי כרסוח סול, וסגנאס דככרת
 כסוססס

דעם קנין מן התורה הוא דווקא מה שנמר בלבו להקנות ונחיתה בכסף או זה שמעכו סלוקה זהו לשימנה שנמר בלבו להקנותו ח"כ מאי זה שהקפידה התורה לשנות נכרי מישראל דאם לישראל סקנין בכסף הו' לנכרי במשיכה ואם לישראל במשיכה הו' לנכרי בכסף במבואר ראש פרק סלוקה עובר פתחו במסכה בכורות יע"ש. לדעתו אין זו קושיא כלל דבאמת אפילו ח"ס שקרי סקנינים הו' הכסף או המשיכה נמי קשה למס הקפידה החורה לשנות עבדים מישראל וע"כ די כן גורס רחמנא סתחא נמי גורה שיעשה הוכחה דברים שהקנה לו ויהיה משונה ישראל מנכרי ועוד לפי המחבר לשל בדבריו הסעם דידה סורה לסוף דעת בני אדם שהינם להקנות בחופים אלו ולכן נחרס התורה לנכרי בכסף או להיטך משום ריחוק לרחמנא במאי ראונו להקנות אס בכסף או במשיכה לכך מאן דאמר ראונו להקנות דווקא בכסף ולכן מאן דאמר לסיף:

עוד נראה לי ראייה ברורה לדבריו מהשונה הגאון סוכה ב"י ובסמ"ע סימן קכ"ז סעיף ז' המחנה אל חנוני ואלל שולחני אינו עובר ובש"ס ב"מ ק"ב איבעיא להו. חוזר או אינו חוזר רב ששם אמר אינו חוזר ורבה אמר חוזר, ופסקו כל הסוסקיס פרנכ ורבה ברי"ף ואי קשיא לך סה דאמרינן בניסין בשירקא קמח אמר רב הונא אמר רב מנה לי בידך חטכו לפלוני במעמד שלשן קנה דאלמא לא מלי למכוד הסס מנס לי בידך קאמר לים דקא נקמי לים להאי מאי דאיש לים גביה דהאיך אבל כהא לים לים גבי חנוני מידי דמקני להאי אלא בסקפה הוא דבעי מיתן לים סלכך גדלה יסיב לים חנוני מלי למיכוד על בעה"כ. ועוד סהרף שס ברי"ף ובנימוקי יוסף הביא בשם גאון ור"ת (ונוסחת סבי ור"ת) דחטני וכולחני אפילו רבס מודפ דלא מלי סודי כסו כיון דלומנתן סוה ומסחי לסמכו אינעי חדיבורייהו גמרו ומשעבדו נפשייהו והביא הכי ראייה לזס פ"ש ע"ש תוספת בדברי הגאון ור"ת וס"ל דהיכא דסמכי חדיבורייהו גמרו ומשעבדי נפשייהו ואפילו כיכי דלא שייך מעמד שלשן ולא חקנו חו"ל כזס כלום מ"מ לא יוכלו לחזור אחרי שקיבל ע"ע לשלם להסועל וע"כ דמכ"ת אדם משועבד בדברים בעלמא ורק זס שסאריכס התורה סקנינים לכל אחד כדיו ע"כ בדבריו דבלאו סדי מנא ידעינן שנמר וסקנה בלב שלם אבל אס ידעינן בלא זס שהקנה וגמרו בלב שלם יסתן לו בדברים בעלמא סגי ואין כנחס לחזור עוד:

ואמנם הכי כסימן קכ"ז והסמ"ע שס סעיף ז' דעתה דברי"ף וברא"ש חולקים על הגאון ואיני אלולי דמסתפינה מסנך רבופינו סבי"י וסמ"ע הוה חתימא דגס ברי"ף והרא"ש מורים לדיס של הגאון ז"ל, דהנס הוכחה סבי"י מזס שסקפה ברי"ף דלאא אמרינן בניסין פרק קמח מעמד שלשן קנה ולדברי הגאון מאי קא מקשה ברי"ף ז"ל סלא כהא אס סמחסו נמי קני דברי חנוני וסולחני אינם רשאים לחזור ומזס הוכיח סבי"י דפליג ברי"ף וזה לעילד אינס הוכחה כלל דקוביית ברי"ף סיה מהא דאמרינן שס אמר רב הונא אמר רב מנס לי בידך ס' קנה ומלשון זס שאמר קנה מבעט דשלשן אינס יכולים לחזור, ואף דברא"ש ור"ת ס"ל דסקמבל חוזר לעולם ח"כ לא דייקו להו שקנס משמע שכולס אינס חוזרים, אבל שיפת ברי"ף אינו קן וס"ל להרי"ף דשלשן אינס חוזרים ואף לסרא"ש דסברי דסקמבל חוזר אבל הממחס והאי אינו חוזר והכח

הסופספס ק' סוה דכמסירס להקדש לא ימנא סכרות כאלו או אס נתן כסף להקדש ומסחנה הסער ודאי לא ימנא על הדעת לומר אדעתה דסבי לא קמיחי דכיון ששעה מעשה כזס שמסר להקדש או נתן כסף או משך מיד כקדש ודאי סמך דעתו וגמר וסקנה בלב שלם ונסיק מרשויה לגמרי ואך בחי"רס שלא עשה מעשה המועיל אמרינן אס נשפסו חומינה דמוכס דאדעתה דהא לא אמר ולהכי במשכו כמחסיס אמרינן מאי פעמח לא יסח כח סדיוס חמור מסקדס ופירשוו מחמח סממפס ששעה גמר וסקנה זס פשוט וכרור ככוונה החוספת וח"כ סרה קושיא סקל"ס שס כסימן ש"ח שהקנס למס לריך קנין כהקדש ולישעטביד בחמירה, ואין זו קושיא כלל דסבי נמי למאי נספענד, סרי נספענד אס יאנד או יארע אונס ולזס בחמירה גרידא לא משפענד ודמי לזס שאמרו בחוספת סכ"ל דכעשות סיס שלא סכור שיאנד מענו ופדישא מתחס דתחס בדין הסוספס יוחר מלי ורגיל שיסחנס מככא כשומר שנאנד לגמרי וח"כ אס סחס אמרי' דאינו משפענד לעשות ששישא ככא כשומר ולהכי בעי נס כהקדש קנין וסדברים כרורים בעיה:

עוד אפשר לסרך קושיא הסוספס כזס שהקשו דר' יוחנן חר"י יוחנן כו', דכנס כפרק ספועלים מירי כשומרים דדיך סשוצר לקבל זס שנוסיס לו לשמור מקבל סוה לביחו ואיחא כהא מילתא כססיח סנחס דקא סחימן לים דברי מסימן לו כל סדבר שנחן לו לשמור ואמרינן כססיח סנחס דקא מסימן לים גמר ומקני וגשפענד בלי קנין דססיח סנחס דופס לכסף אבל כפרק סהוב קמי כנרייחא סכובר אס הפועל לשמור החיטוק ולשמור הרועיס דזס נשאר בניה בעל סבים והפועל עושה מלאכתו בניה בעל סביח וח"כ לא מסימן לו כלום ולכן לריך קנין:

עוד נראה ראייה ברורה לדבריו דמן סתורכ שלם סקנינים בדברים בעלמא וסקנינים סכסוכיס כחורה וכו' לבידור סנין שהקכו לו, מדברי החוספת ככורות (דף י"ח) ד"ס חקניו קא מקמי לים מקוס בחזירו כחכו סחוספת שס ואפילו בלא קנין קא קני דגמר ומשעבד נפשי, ורואי זו מלאחי שסעיר כזס הגרע"א בתשובה סימן ל"י, ואמנס סגרע"א ז"ל כהב דזכו עכסכו כל ספוסקיס דבעינן כסף ומשיכס סכרי כאלדך חירולא דהתוכ' וכפי שפירשונו להכסף ומשיכס זכו לרואי שנמר בלבו להקנות אין אנו לריכיס לנכרי סגרע"א ורק כבדור שמכר כסמחו להסקיס מבכורה אף ידעינן דכוונתו כאלת להקנות לו ^{למכור} אצור החכמה בכסף לחורא:

ושם בתשובת סגרע"א הביא ראייה להסוספת בחירולא קמח סגמרו דע"י (דף ס"ג) כיון דלורוחיס לחקופי קני לים דינר גבי, ועוד כפרק סגול ערים כיון דסקריס נכסיו נעשה כסקנס להס מעיקרא והגס מס שהביא מפרק סגול גס איני כע"ה סונחי לדעת הגאון ועוד סארכסי כזס כלשנ יבואר, לפינו וואך מס שהביא מע"י כעייני אין ראייה דשס בלמס רק איסורא דרבנן וחומרס בעלמא דכחס לא שייך לומר שקנס כחנוני אס הדינר אחרי כי כשעס שמקיסו נעשה הדינר סוכ עליו ואך משועבד הדינר ואפילו אס שעבד איסא לחגוי סמקיסו אבל לא שייך לומר סקנס לו הדינר וכי בע"ח שמשעבד נכסיו למי שחייב לו שייך לומר שקנס נכסיו לו ואפילו אס נקנו סכסכיס זכו משוס שעבדו ושעבדו דלורייחא מבע"ח עלמו לכ"ע ואפ"י מלמיחא דעל כחפיס וח"כ זכו בעד סכסף שקיבל מתחלל ולא מקני כדיבורא, ואין להקסוס לפי דבריו

פסק רבם דממנה חזר, ולום גמרי כרי"ף ז"ל דהם קא מקני ליה לנאי מאי דהים ליה גביה דפאך ט' ונ"ל לדיק מלשון כרי"ף כהגאון דברי כרי"ף מסיים שם חס לכונו סלק גדלה יסיב ליה חנוני מאי למיסדר על כע"כ ולא כהכ כרי"ף סלכך כיון דחנוני חזר לכן מאי המקבל למיסדר על כע"כ, ומחם מוכח דעוד דין החנוני אינו רשאי לחזור וכפסק הגאון והר"ה ח"ך אם עבר ולא נתן לו החנוני או חזר המקבל על סכמה"כ וכו' עמ"ש כהנרם הגאון, עוד סוכיה סב"י מדקשיא ליה לרי"ף ז"ל על הירושלמי דחמרינן שם בירושלמי דהא דסימח בשלח סעמידו אללו אבל אם סעמיד הפועלים אלל חנוני אין בעל כביס חייב לפועלים כלום וקשיא ו הפקס גס כר"ש וסילתו דירושלמי סבר כרז ששה ולדעם הגאון אין ו קשיא כלל דברי החנוני אינו חוזר לפולם חף בשלח סעמידו הפועל אלל החנוני ומחם הפועל חזר אם לא נתן לו החנוני וה"כ למח לריך לאוקמי הירושלמי כרז ששה אפילו לרזכ נמי יחא משום דהחמרי אינו חוזר ולסבי אין כע"כ חייב לפועלים כלום, קן פירשסי כוונה סב"י ובתמח אם וכו' כוונה סב"י אין לדברי סב"י כהן שום כנכה כלל, דברי הגאון נמי פסק כרזכ דחזר ומחם פסק דהחנוני וסולמני אינם חוזרים ואך זה שאמר חזר אינו אם לא נתן החנוני להפעל יוכל לחזר על סכמה"כ ובירושלמי גכחוב אבל סעמיד הפועלים אלל החנוני אין כע"כ חייב לפועלים כלום קשיא ליה לכרי"ף וסר"ש ז"ל למח אין כע"כ חייב לרזכ דיוכל לחזר עליו וע"כ דסירושלמי כרז ששה דאינו חוזר וע"ש כחום ספריארכי כום :

ואר דכדברים שכתבנו לסחור ראייה סב"י כמס פשוטים וברורים וה"ל להימין ולהשמאל כום מ"מ הואיל דשיק שפמיא דמרגא ז"ל אביא עוד ראים שלא כדברי כרי"ף. דהנה כש"ך חר"מ סימן ז"ל סעי"ק י"ח השיג על הסמ"ע דפירש לדעם הר"ש"כ דה"ל דכמעמד שלשון מאי המקבל לחזר, פירש סמ"ע היינו אם הימחה אומר שעוד לא שלם להמקבל אבל אם אומר הימחה שכבר שלם להמקבל גס הר"ש"כ מוכח דהינה חוזר המקבל על כע"כ וכש"ך דעמו שס ובסימן קכ"ו אחרי דיוכל לחזר בו ח"כ עדין חזרו על כע"כ וסוכיה כן מדברי כרי"ף וסר"ש"כ דמוקי להירושלמי הלכה כרז ששה והסכימו כל רבנמינו האחרונים עם סש"ך שס ח"כ מפורש דלרזכ סרי כ"ז שיוכל לחזר הפועל כרי כע"כ חייב לפועל וסירושלמי שקאמר אינו חייב לפועלים כלום ע"כ כרז ששה ס"ל, כלל דברי דדברי

ורענ"ד נראה דנס רש"י עומד בשיעור הגאון דהס דד"ס חזר כחז רש"י חזר סשכיר אלל כע"כ אם לא נתן החנוני ומחמי"ב כע"כ לשלם וביה לרז"י לכהוב אם חזר החנוני משמע לחזור אינו רשאי מלד דין רק שלא נתן לכשכיר חוזר סשכיר על כע"כ, עכ"פ כיון שהוכחנו דדעם כל הירושלמיים כום כהגאון ח"כ הרי מפורש דעלם הקייריח מן החורה כס בדברים במקום שגמר ומקני כלב שלם וככה במכר הפרס מעוברת להפקיע מנכרה ככסף לבד והאי גמר ובהקנס כלב שלם ככדי לפעורה מנכרה ולכן אפשר לסמוך כום על קנין כסף לחוד :

עוד ראים כוונה לכל אשר חדשו עד כס דעלם סקינייס מליס כגמר ובהקנס כלב שלם מסירושלמי קידושין פרק קמח כל כ"י"ס על מחרי דע"ע נקס כשטר, מלין שס כירושלמי כשטר ר' אבכו אמר כשטר של כסף הו כשטר של מחנה לא שמה יחזר בו כעבד מעסה אפילו כשטר של

כסף יכול הוא לחזור בו אמר לו שמה חבוב שנס רעבון ויחזור בו רב. והנה הירושלמי לריך ביחור וספ"ע וספ"ע לא ילחו ידי חובתם כהן בפירותם כסירושלמי, הנה סק"ע פירש כשטר של כסף שכנס העבד לרבו ככך וכך מעוה אינו מבור לך אבל כשטר של מחנה אם כחוב כשטר אינו נסון לך כמחנה להיות עבד אינו כלום דחיישיק שמה יחזור כעבד כמתחנה וכיון דיוכל לחזור בו לא סוכ קנין למחנה, מעסה אפילו כשטר של כסף יכול הוא לחזור בו פירש כשטר של כסף לא יקנס משום דיוכל לחזור בו ולדבריו סאי יכול לחזור בו דנקס הירושלמי סיא פטס סוכר על סקוסיא דסר"ך סש"ס מעסה אפילו כשטר של כסף לא יקנס כיון דיוכל לחזור בו ודחק סק"ע כפצס סוכר למח סוא יסל לחזור בו, ולכן פירש דע"כ מיירי גדלה יסיב ליה כסף דאי יסיב ליה כסף ח"כ כרי הוא נקרה ככסף וכיון שכן גס ככסף ככחוב כשטר מחנה סוא, וספ"ע פירש מעסה אפילו כשטר של כסף יכול הוא לחזור בו וליסן לו ככסף כחורה וסירוש שסיס חמוס ח"י קסס לדבריסס מה שאמר ר' אבכו כשטר של מחנה לא שמה יחזור בו כעבד ח"ך אשטר לסעבד לחזור כיון דכבר סיא נקסס להכרז כשטר ובש"ק מהגאון בעל ק"ע שס מקשה קוסיא וו וחי"ך הגאון ז"ל דמחנה לריבה קנין חו פואיל ואך כה קנין יכול לחזור בו, ודברי הגאון כהן מופלאים דעכ"ס יסוד מחם שאינו אדרזס מי כגיד לו שזס אינו קנין נאמר דזכו שנתן לו שטר מחנה סרי קנין ואינו יכול לחזור בו ועוד לדבריו מסו זה ששסיב לו שמה סכוא שנס רעבון ויחזור בו רבו אין לזס שום כחור דאך אפשר להכרז לחזור אחרי שקנס אותו כשטר וכו' קנין גמור ככ"ע :

ור"א לי פירוש הירושלמי פשוט, ר' אבכו אמר כשטר של כסף היינו שנתן לו רבו כסף אבל כשטר מחנה שרבו לא נתן לו כלום לא, ופירך שש"ס שמה יחזור בו כעבד מעסה אפילו כשטר של כסף וכחור דכברים דשמה יחזור אין פירושו דכברים בעלמא, וכו' לא אפשר דכדברים לא יבטל קנין וכמו דחמריק בעלמא לא אחי דכור ובעל מעס אלל פירושו שיחזור בו ויכריח לרבו שיקן לו שטר כחור והסעס דעבד עברי יולל כנרשן כסף כחמוד כמחנה דף י"ד וכשין אם רבו ע"ו וק"ו מפועל שיכול לחזור בו כח"י יזס, ולכן אמר ר' אבכו כשטר של כסף אם כרז נתן לו כסף סניך דעמו עליו דכנס אם יחזור בו כעבד יהיה מחויב לחזור לרבו כספו לפי סדמיס הלךח מרבו כשטר מכירה ולכן סומך דעמו עליו וסוי קנין גמור אבל כשטר מחנה שרבו לא נתן לו כלום ח"כ יוכל כל רנע לחזור בו דאך כהן כסף שסיס מחויב לסחור לרבו ולכן אינו סומך דעמו עליו ולא סוי קנין כלל ולכן אינו לריך נע שחזר ממנו מחום דאפילו אם יסיח קנין גמור יכיה סרב מחויב ליתן לו שטר שחזר ולכוי"ל לחירות, ולכן אינו סומך דעמו עליו כלל ולא הו שום קנין כשטר מחנה, וסר"ך כש"ס מעסה אפילו כשטר של כסף אחרי דכשטר מחנה לא סמך דעמו מחום שיוכל העבד לחזור בו ומעמס עבדי סס ולא עבדים לעבדים ח"כ כשטר של כסף נמי אינו סומך דעמו מחום שיוכל להכריחו לרבו לסוי"לו לחירות מעמס גרשון כסף, אמר ליה שמה חבוב שנס רעבון ויחזור בו רבו פירוש זס שאמרתי כשטר מחנה לא מעמי מחום שמה יחזור בו רבו היינו שסיס שנס רעבון ויחזור בו רבו סייט שיסחררו כע"כ כרי שלא ילמדך ליתן לו משום ולכן כשטר מחנה לא סמכו דעמי"כו כלל לא כעבד ולא כרז מחום דכיד שסיס לחזור כל רנע דכעבד אם לא יספון לעבד אם רבו אינו ליתן

ליהן לו כלום ומחוייב לשחררו ונס סרד אם לא ימסך להחזיקו
 חללו כמחו לשחררו בע"כ דשחרור הוא אף בע"כ של העבד
 כנראה מהחום גיפין ד"כ בשליחות בע"כ (דף י"ג ע"א) וע"ש
 וכן נראה מהסוגיא דגיפין (י"ג ע"א) אמר רבא סימו דקא
 מסדרי ליה במתנה מפני שהוא קנינו וע"ש בר"י ורשב"א
 כסידושו ועיין ר"י קידושין על מחניהן ובכסף ע"י אחרים
 דעם כר"ן דכסף אפילו ע"י אחרים יוכל לשחררו בע"כ
 ובשטר אף דע"י אחרים אינו יכול לשחררו בע"כ אבל ע"י
 עצמו ודאי דמשחררו בע"כ. אבל בשטר של כסף שניסם
 סמכו דעתייכו וע"י העבד והרב הרב דנתן לו כספו לא
 יחפץ לספיד משתיו והעבד אם יחזור בו כרי ימסך לשלם
 לרבו מעותיו להכי סמכי דעתייכו ונקנס בשטר זה ואם יאל
 לפדות לר"ך נט שחרור ולמ"ד דכסף גומד כמו שטר יאל
 בכסף לתודם זהו ברור פירושו דהירושלמי בלא שום פקטוק
 כלל ומפתח מבוחר כדפדשו דעקרי הקנינים הם חלוי רק
 בסמיכות דעת :

ועדיין יש לבט"ד לתוק ולומר אמת דהירושלמי מוכח
 דחלוי בסמיכות דעת וכלמי סמיכות דעת לאו
 קנין כלל אבל אין זו הוכחה דסמיכות דעת כלבד בלא
 הקנינים המפורשים באורייחא כוי קנין וסוכ זה כעין שחמרו
 בש"ס דינן. משך ולא מדד לא קנס משום דלא סמכו דעתייכו
 וע"י. אבל גלענ"ד דהירושלמי מוכח דסמיכות דעת כלבד
 זכו עלם הקנין, דסנס לכאורס דברי הירושלמי תמוה מאד
 דכס מפורש בירושלמי כונא בכרי"ף לענין קידושי שטר
 כדא דהימא בשטר שאין בו שוכ פרוסה אבל יש בו שו"ס
 כסף הוא, וסנס עבד עברי שנקנס בשטר ילפינן משטר של
 קידושין כדלמריקין בקידושין (דף ע"א) אמר עולא אמר קרא
 אם אחרת יקח לו הקישה הכתוב לאחרת ומקשינן עברי
 לעברי ור"י לר"ך להיות בשטר עבד עברי שיביה שום
 לשטר קידושין בשם דנקידושין מקודשה בשטר אם אין בו
 כסף ק בע"ש יהיה קמי בשטר בלא כסף, ור' אבהו אמר
 כאן בע"ש לכיפק, וע"כ סמיכה דעת זכו עלם הקנין ורק
 השטר היא לסימנא שזכס סמכו דעתייכו וע"י ולכן בע"ש
 לכיפק מקידושין אבל אלה"כ וכו' עלם הקנין דוקא בשטר
 סיה לז לומר בשטר בע"ש יהיה כמו בקידושין ודוקא אם
 אין בו כסף :

עוד יש לביא ראיס לכל מה שפדשו עד כס מסוגיא
 דנ"מ בלוכו על שדכו ואמר לו אם אי אהס נוחן לו
 מכאן ועד שלס שרס כרי היא שלי כרי הוא שלו ובגמרא
 אמר רב כונא כשעת מתן מעוה קנס הכל לאחר מתן מעוה
 לא קנס אלא כנגד מעותיו ורב נתן אמר אפילו לאחר מתן
 מעוה קנס הכל עבד ר"י עובדא כשמעתיס קרטיה רב יהודה
 לשטרא כו', ורקסה בסטר חורה סיים ח"ל וא"ה כיון שאין
 שם קנין ולא שעת מתן מעוה במאי קנס כל קי"ל אין אדם
 קונס דבכרים בעלמא וחרין דחיירי ככתב ליה שטר ע"י
 ולא ידחוי כוונתו אם כתב ליה שטר קנין למס פליג רב
 כונא ולמס רב יהודה קרט לשטרא דרב נתן שפסק דקנס
 במלוה סדס ורב נתן כודס לו דלמר גברא רבס קרטיה
 יע"ש לחד ליטנא, וכנס להרמב"ם דפסק דכמלוס נמי קונס
 כמבואר פסק הרמב"ם בשו"ע סימן קל"ס ונסימן ר"ד קושיית
 סח"ס לא קנס עידי ולא אדם למס לא הביאו הפוסקים
 מכאן ראיס להרמב"ם ז"ל אבל לאיך פוסקים קנס, אבל
 לדברינו דנמקום שסומכים דעתו וע"י ונמרו כלנס להקנות
 קונס בלי כוס קנין יחא, ומלאסי בעו"כ נפי' שכעיר מוס
 וכנס ללשמיס קונס אדם דבכרים בעלמא וע"ש בד' ס"ג
 אלא כגון שיהר לו קנין חיות ועיין להגאון בעל פ"י מה

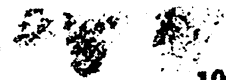
שכתב על החום' שם דף ס"ד ד"ס אי תקסס ברשותך :
הארכנו עד כס לביא ראיס דקנינים המפורשים בתורה
 אינם גזירות רק שירדה חודס לכוף דעתן של
 בני אדם דבך מקנים ואם רואין אהגו סמקיס בלי הקנינים
 כללו ג"כ קונס וכעין זה מלאנו בסו"ס כחונות פרק ח"פ
 (דף ג"ו) שפקשו כסא דלמריק סוף פיק השועלים דמחנס
 ש"ח להיות פפור משבועה ומשפיעה דלא סוס מחנס על מה
 שכתוב בסורס משוס דמטיקרא לא שיעבד נפשיס וחלו ע"ס
 שאין לך שאר כסוס ומכאן סנאו כסל ולא למריק מטיקרא
 לא שיעבד נפשיס, וחיללו בתוס' דנבי שומרין אין ססוב
 אלא משוס דהחורס ידכ לכוף דעת בני האדם שרואין
 ככך להסמיכ ש"ח כפשיעה וע"ש בנניכס ושולל בלונסין
 וכיון דלא שיעבד נפשיס לא חייבתו סורס וכן חני אומר
 מדבריהם לענין קנינים :

עוד אפשר לביא ראיס מסוגיא דבכורות (דף י"ג ע"ב)
 בלוקח גרוסאות מן העב"ס כו' ומסדיקן שם סבמ"ע
 שקיבל עליו לרין כדיוי ישראל וכנס לכך מ"ד משיכס בעב"ס
 לאו קנין היא כלל וע"מ אם קיבל עליו לקנות במשיכס
 בישראל כוי קנין וע"כ סעסס כדפירשונו דידס מורס לכוף
 דעתן של בני אדם שבך רואיס להקנות וככ"ס ראו דוקא
 בכסף, אבל אם אומר בפירוש שרואנו לקנות במשיכס כוי
 קנינו במשיכס :

הנה נדרש בעו"כ מ"ס וראשונים דעלם הקנינים הלויס
 בסמיכות דעת והפצולות שכתבס בתורה כסף או
 שטר או חקס בקרקעות או משיכס בממלכ"ן או קנין זהו
 מה שירדס חורס לכוף דעת האדם שבך גמר להקנות :
ועפ"י דברינו דעלם הקנינים הלויס בסמיכות דעת
 נפרכיס דברי המשאלס משה כשס מהרש"כ הוצל
 כספר פתחי ססוכס סימן י"ב אוח ע' דבע"ה שהסכינו
 להספטר עם סלוס ואחד אינו מסכים מכנס אפי' חיי רואס
 לכוף חס הממלך להספטר בשאר ססוחריס שסס הרוב ע"ש
 ומסייס יש לסס על מה שסימט מססיא דספומחא, ולמ"ד
 לא דמי לספומחא דספומחא כוי קנין מחמס סספוחריס
 כסכינו ע"י וסמכי דעתייכו דסמוכר וסלוקה לקנין כשס
 ששועיס סספומחא שנסגו ססוחריס אבל אם המוכר או
 כלוקח אומר בפירוש כשעה ששועיס סספומחא כוי איט
 מקנס לו כוס ברור כשמש דאינו קונס דאף אם מקבל כסף
 או משיכס שסכוכיס בתורה ואופריס דאינס מקניס כוס לא
 קנו כש"כ בספומחא, אבל כידון דסכע"ה אם סממלך אין
 רלונו להספטר במס יכנס סלוס בעפוח סמלוס, כשעה
 שנסגו סמעות לידו דיבר עמו בפירוש להחזיר לו מעותיו
 לצן פרעון ואח"כ עומד וטוח שיחזיר לו מעותיו וא"ך יכנס
 כוס סלוס ומי סגיד להס דנקנין סנסגו ססוחריס יכוליס
 לכוף לאחר סימכור בקנין זה ואם מוכר ומחנס בפירוש כוי
 אינו מקנס לו כוס הקנין מ"מ זכס שכנגדו משולס לא
 שפענו ק עוד נראה לררוב הפוסקים ספומחא קנין דרבנן
 ויכל סממלך לומר לא יחא לי כחקנסא דרבנן :

עוד יש לבאר זה שאמרנו גמר והקנה בלב שלם כוי קנין
 אם גם כה בידע גם היום לומר דכוי קנין במקום
 שאומדנא דמכס שסקנו וגמרו זה לזה בלב שלם או דוקא
 במקום שה"ל אמרו גמרו להקנות מכרי אבל אין כה בידע
 לעשות ממש שאינו קנין לומר דכוי קנין :

ודנה בשו"ע סו"מ סימן קל"ח סעיף ו' כנסה כהב וכן
 אם סחנו כסדיא דמעות יקנו קנו כהב ע"ה ס"ך
 דבר זה לא נהירא לי דמס שלמד סכ"י קן מדלעיל סו' ק"ן
 סעיף י"ה לא דמי כלל דסחס מדניח כסף או שטר קנס
 אלא

אלא שנתקום שסופנים שמד לא סמכד דעחיה וסיכא דמתין סמין משח"כ הכא כיון דסקנו חכמים למעשה אינם קוצה לא פלוג וסביא פס"ך רחיוח לוח וסביא מדברי סריטב"א שמשורש סריטב"א שכ"מ שחמרו שאינם קונים מן הקריאים אע"פ שפירש הסוכר וסלוקה שיקנה בו אינה קונה וסרי הוא כאלו אמר לקנות באחרים כשלמה ולא חמרו בש"ס ואי פריש פריש אלא בכסף בקרקעיה שדיו לקחה אלא דנתקום שטבחין אם השמר לא סמכד דעפיה ולמיכך אם פירש שיקנה בכסף וסמכד דעחיה בהכי קונה כדיו כלל סדברים העפיק רבינו ספ"ך לשון סריטב"א שמשורש כדבריו, וא"כ מליט כי זה שנסחפיקו מחלו בו סך רבנפסא כב"י וסרמ"א סברי דפריש פועיל אף במאי שאינו קיין כלל וסריטב"א וספ"ך סברי דאין ו קיין ולא מכני פריש במקום שאין ו קיין מן הסוד:

אבר חכמי הפשוט ואף לעולם הפשוטות לא הגעתי הקשיחי על ספ"ך וסריטב"א קשיחי חמורה מסה"ס כפרוח (דף י"ב) סלוקה גרופולאה מן סברי ופ"א בסן ע"ז אם עד שלא נתן מעשה מסך יחזיק ואם משנתן מעשה מסך יולך סמכד לים סמלח ואי חמרה מעוה קונוס מעיכס למכ לי ופשי סכמ"ע שקיבל עליו לרון כדיוי ישראל. וכסד סחס למ"ד מעוה קונוס ח"כ מעיכס כוכרי אינו קונס מדינא ומ"מ אם קיבל עליו לקנוס כמעיכס מהכי גרוא ובעויה לתרץ דברי ספ"ך וסריטב"א חפסתי כספריס ומלאחי בעו"ה שקדשוי כספק זה רבינו סגדול מסרי"ע כשחיה כספוכס ח' ח"ס ס"י ס"כ סביא סס כספ סשוכוח מסכ"י כן לב וז"ל המסרי"ע וסרב סמוכסס סכו" יוסף כן לב סעיר כשמוטס ו כפיקות מרל אי סה פילתח דפריש דמסי סיכא דלל כסב סה סשפר אי סכני נמי סיכא דכסב סה סשפר ולא נתן דמיס וכן סה דלמריין כסוכר סדכו מפני רעסס דמכני ככסב סה סשפר ולא סה סשפר, אי חמריין כל דיכא ודינא סיכא דלחמור חמור או דילמח סכח דלחמור כסד סה סהסוקיס כסכו ססמל דיכא דלוי פריש פריש ודינא דמוכר סדכו מפני רעסס כמימרח כסרייחא דמסעט סרויכו דוקא ואין ולאו ורפיה בידל ע"כ סביא ססשוכס כן לב וסמסרי"ע כסב ובעמיהו מססכסר לי דכל מלי דוקא דכא מילחח דפריש לא מהכי חלל לגבי לוקח סנתן סח סדמיס ולא כסכו לו ספר דלפ"ג דלח סכמי דעוה דלוקח עד דקיס ספרח בידו מ"מ אי פריש יחמר אי בעינא כסספח חקני קני ללחור ואין מוכר סוור כו דכא גלי דעוה סרזנו לקנוס ללחור ללומי מילחח, חכל סוכר סכסב סה סשפר ולא נתן דמיס כיון דלסוקי סקסח סה סמיס וסמרוקן רשוהו חלל לוקח כל זמן סלח קיבל דמיס חלל לסולס עיניו כשלו עד סיתן לו סח מווחיו וססיכא כססמכסח דלפילו פירש דליקני כמעכסיו נח מכני [סח סכסב רבינו דלפילו פירש דליקני כמעכסיו לא סכני ל"ע כעיי סלל כמעכסיו ליכח ססמכסח סמכוחל כסרי"ע סימן ר"ן] ולגבי לוקח סחי סכרי מעוהו ככר ילאו מרסוהו ומס ספסיד סח יגמור ויקנה חכל נבי מוכר דניסן וסחיס מיי' לא חמריין דמסיר ויסיב דידיס כלל דמיס וסכס סוד ככר ז"ל וסוד ג"ל רלח סכח דלמריין כפרק סלומיין דלמר רככ"ג מלמדיו אוסס סלח יחור ככס כילד כוסב לו חני פלוי מוכרי לו וסריני מוסכ כו ח' מלוח ז"ו וחי"כ מוכרה דר' יונס דר' יוסי מיידי כשלא נתן כסף ולא זקפו כהלוח ופ"כ ל"ע פטמח דר' יונס ור' יוסי למס קונס כשפר חפילו לא נתן כסף, ולסכ"ד דר' ירמי' ור' יונס ור' יוסי פליגי כסחי פלוגתח דפליגי סמכרי"ס סס כל סרלסוריס סרמכ"ס וססור וסמ"ס וססור"ע דסכירל לסו דלפילו אי פריש מוכר נמי קני ורבינו סמכרי"ס סכר דפריש סמוכר לא קני דכוי ססמכסח דכירושלמי קח מיידי דפריש סמוכר שיקנה כשפרל לחוד וסכ"ד ר' ירמיס דלח קני ולא מכני זס שפריש סמוכר ור' יונס ור' יוסי סכרי דמחי זס שפריש סמוכר לקחה כשפר כלל כסף וססקו כל כספוקיס כר' יונס ור' יוסי מסוס דמחימח מכויע לכו וגס רכס רביס כד ר' ירמיס וסך דכסקיין כס"ס וילן כשפוחל דלח קני עד סיתן כסף זסו לא קסח ולא מיידי דס"ס סללו מיידי כלל פריש וסירושלמי מיידי כפריש סמוכר ולס"ו מוכס דלח כמסרי"ע :

כסוב סיך דכרי דלעחו דמוכר לא מכני פריש וכסו"ע מוסרש דנס כמוכר מכני פריש וכן סוח כסור כסס סרמכ"ס וסרמ"ס ופולחי על רבינו סגדול סלח סביח דכריכס ולומר סכוח חולק עליכס, סוד לפי דכריי מוכח דלח יוכל להסנוח לקוח כמאי דח"ל ספקישו סקיין לגמרי לא מכני פריש, ועיינתי כדכר ולסכ"ד דכוס שחידס סמכרי"ס דכמוכר לא מהכי פריש זכו מחלוקה בירושלמי, ורלחי בירושלמי קידושין פ"ק כ"ו ס' כשפר ר' ירמיס סוכר כשפר ע"מ סלח ליסן כסף חכל כשפר ע"מ ליחן כסף לא קנס עד סיתן כסף ר' יונס ור' יוסי סרויכוון חמריין חפילו לא נתן כסף קנס ממחיחא מסייע לר' יונס מכר לו עשר סדוח כלחח כיון ססחיין כלחח מין או סלח סמכר לו כלכד וכי יס אוו סלל סמך לא קנה אלא אוסס סמכר לו כלכד וכי יס אוו כלל כסף אין חלמר כשנתן לו דמי כולן אן קיימין לא חמר אלא דמי חחח מין חלח או דלח או דלח, וכלור כירושלמי זס שחמר וכי יס אוו כלל כסף זסו כלור רלויסס לר' יונס ור' יוסי שחמרו חפילו לא נתן כסף קנס, מפרש כירושלמי שכסב ככרייחח או סלח ככס לים אוו סידי דמי חס כסלח נתן כסף למס כוח קונס חס כשנתן דמי סלן סלל ככרייחח מיידי כשלא נתן לו אלא דמי חחח מין וסח חלמר כשנתן דמי חחח מין סלל ככר כחיב ככרייחח חכל חס לא נתן לו אלא דמי חחח מין לא קנס אלא חחח סמן ופ"כ כשלא נתן לו כלס ומ"מ קונס כשפרל וחי"כ רלויס לר' יונס ור' יוסי דקנה כשפר כלל כסף ועיין סס כסרי קרבן סהקסס דילמח מיידי זס שכסב או סלח ככס לים אוו כשנתן דמי כולן ורלח מיידי כשלא נתן דמי כולן וסיפח מיידי כשנתן דמי כולן וסירן דכסף ודלוי קונס סכל וסח לריך שיקנה כל כסדות וס פשוט ע"כ דכרי כירושלמי מס סכריך לעניינו :

וקשיא לי סוכס מלי חיל סכרס ר' יונס ור' יוסי שחמרו חפילו לא נתן כסף קנס ומי סח סחיס שיהרלס להקנוס סלו כלל כסף וחי דקסו לכספו כהלוח סיס לו לפרש כשפרח סזקפו כהלוח וסוד אי מיידי כסוקף לדמיס כהלוח מלי פטמח דר' ירמי' סס כירושלמי וסמוחל כס"ס דילן קידושין כ"ו דלח קנס עד סיתן סכסף כרי זס סזקף כהלוח דומס כאלו קיבל כספו בידו וככו סמליע ככרייחח דסלומיין דלמר רככ"ג מלמדיו אוחן סלח יחור כסן כילד כוסב לו חני פלוי מוכרי לו וסריני מוסכ כו ח' מלוח ז"ו וחי"כ מוכרה דר' יונס דר' יוסי מיידי כשלא נתן כסף ולא זקפו כהלוח וע"כ ל"ע פטמח דר' יונס ור' יוסי למס קונס כשפר חפילו לא נתן כסף, ולסכ"ד דר' ירמי' ור' יונס ור' יוסי פליגי כסחי פלוגתח דפליגי סמכרי"ס סס כל סרלסוריס סרמכ"ס וססור וסמ"ס וססור"ע דסכירל לסו דלפילו אי פריש מוכר נמי קני ורבינו סמכרי"ס סכר דפריש סמוכר לא קני דכוי ססמכסח דכירושלמי קח מיידי דפריש סמוכר שיקנה כשפרל לחוד וסכ"ד ר' ירמיס דלח קני ולא מכני זס שפריש סמוכר ור' יונס ור' יוסי סכרי דמחי זס שפריש סמוכר לקחה כשפר כלל כסף וססקו כל כספוקיס כר' יונס ור' יוסי מסוס דמחימח מכויע לכו וגס רכס רביס כד ר' ירמיס וסך דכסקיין כס"ס וילן כשפוחל דלח קני עד סיתן כסף זסו לא קסח ולא מיידי דס"ס סללו מיידי כלל פריש וסירושלמי מיידי כפריש סמוכר ולס"ו מוכס דלח כמסרי"ע :

עוד סס כירושלמי ככסף רבי כח סכר מייכר כספף ע"מ סלח יכחוב אוו חכל ככסף ע"מ לכסוב לו אוו לא קנס עד ססס שיכחוב אוו ר' יונס ור' יוסי פליגין וסכח ג"כ ל"ע מלי פטמח דר' יונס ור' יוסי דסכרי קנה ככסף חמרי

אחרי שכתוב משרש שיכחוב לו שטר, ונל' לומר דכח
 מיירי באהרל דכחו לקנום בכסף וסחנס שלוקח ע"מ שיכחוב
 לו שטר וכבר ר' בא דאפילו פירושו של לוקח לא מסגי
 ור' יוסף ור' יוסף סברי דפירושו של לוקח מסגי והו' במכש"כ
 מכך דינא דסחנס אפילו פריש מוכר מסגי ופשיטא כח
 דפריש לוקח ודחי מסגי ולכח לפיל סיה לריך רחיו
 מנדיחא לדינא שחדשו ר' יונה ור' יוסף דלענין סנאו של
 מוכר סיה אפשר לומר כפרי"ש דלא מסגי הנאי ולכן סביא
 סירושלמי ראי' ענדיחא, אבל כח מיירי באם שלוקח
 בהנס שיקנס דוקא כשטר לזה אינו לריך שום ראי' דחו
 ודחי מסגי, ומן סירושלמי סיה קפיה לי על סר"ג קידושין
 פ"ק שספלא חס שטר זה שקונס סיה דוקא שטר קנין או
 שטר ראי' נמי מסגי לקנין ומסיק דשטר ראי' נמי קני ואך
 ביאר סענין דלאחר שנתן לו שטר ראי' אגלאי מילסא
 למפרע דמטעם נחיינס ככסף סיה קניו לו ופ"ש שהאריך
 בזה, והנס בכלן מפורש בירושלמי דקריין לא סוי למפרע
 דכח סוי קנין ככסף והשטר אינו אלא לראיה ומפורש
 בדברי ר' בא דלא קנס עד שעת שיכחוב אינו ול"ע, עכ"פ
 מדברי רבינו הסרי"ש למדנו כהש"ך דפירש לא מסגי רק
 בעקום שפרשו ח"ל דפריש מסגי, והנס כראיה סביא
 כמכרי"ע מוס שרשכ"ג כנדיחא דהאומנין נה' עלה שיקפו
 כסלוואה ולא נחן עלה שיפרשו כדדיא פיקנו בשטר לבד לדידי
 סעי' בדעה רחיו רבינו אינו מוכן כלל. דהנס רשכ"ג בא
 ללמד לנו עלה שגא יבוסל סקנין מטעם עייל ופיקא חזוי
 ולזה איך שום עלה כעולם רק שיקפו כסלוואה וכו' כחלו
 כנר קיבל כל מטותיו אבל עלום משארי הקניינים מזה לא
 דיבר כנדיחא כלל, וגם כראיה סביא הש"ך בעלמו ממאי
 דק"ל כ' יסודא כסחכות (דף ג"ו) דאך בדבר של ממון חס
 עמיה על דבר שהקנו חכמים הנאו בעל דחכמים עשו חזק
 לדבריהם יסור משל חורס, וכו' כ"כ ראי' קלושה לע"ד
 דכפי דבריו ודאי איך ו' כגדר ביטול דבריהם חלילה אחרי
 דלוגס להקנות בוס מאי היכפה לן וכי קניינים האמורים
 בדברי חורס וכדברי ח"ל נצרות סס סלא איך ו' רק דברים
 סנסונים בין כסחורים לגמור ולהקמה ועאי ביטול דבריהם
 איכא סכא, ועוד אף חוץ מדבריו מאי ביטול שייך בזה
 שצ"ע יתן לו אפילו בלא קנין :

ואמנם

בעלם סענין סנסחפקו סנה מפורש כשר"ע סימן
 ס"ל סעיף ע' כהנס אחר ליה סמוכר לקנום
 כמסירס או כמסיכה כמקום שאין קנין לא מסגי ולא קנה
 וזה סותר למס שכתב לפיל סימן הנ"ל סעיף ס' וכבר סעיר
 כזה סגרי"א וכן מלאחי שכנגיס בזה ששערי משפט, ואך
 לדבריו כי עקרי סקמירס חלויס כסמיכה דעה אפשר ליישב
 דלא יסחור מסעיף כ' דאחר דאס ססנו כדדיא דמטוח יקנו
 קני ובסעיף ע' אחר דלא קני דהנס כסף דבר סמפורסס
 דכזה רגיליס להקמה וז' לזה אלא דח"ל ספקישו סקנין
 לפונס סלוקח ולכן יוכל לומר דלוינו לקנות כקנין כסף
 דעיקר סמיכותס סוח על סכסף וגם כי לא יתח' ליה
 כמקמחא דרבן כמקום שחקנו לפונכו ודבר זה מלאחי כנס"מ
 אבל מסירה הו' מסיכה וכו' ע"פ שהס קניינים מן סחורה
 מ"מ כמקום שספקישו לקנין מסירה או מסיכה לא סמכו
 דעחייכו כלל ואפילו אס הנס שיקנה אמריין דכו' אסמכתא
 ולא נמיר להקנות בלב סגס :

ואמריין סס סחי סורוע וסלחייס והקינס סיכי דמי חי
 דאחי לדי חכוסון פשיטא וחי דלא אחי לדי חכוסון ראו
 סוח ואין סכטר מעל גרואי ככמוחוק, ומסני סכא כמכירי
 כהונס עסקיק וכחכו סחוס' סס ד"ס סכא כו' בכל דוכחא
 עביר מכירי כסונס מוחוק כפרק כל סנע סמלוס מטוח אח
 סככן ואח סלוי וחיינו טעמח סזכו מתנס מוטסח ואסור
 לחזור כו' ואפילו כדברים כגלמח, ואע"פ שאס רלס יכול
 לחזור כו' ע"מ כל כמס דלא סדר הוי כמוחוק דוקא
 דאיסחמיט כחי חכוסון כח לחו סכי לה כיון דמה מי יכס,
 כלל סדברים סכדירו לנו סחוס' דמכירי כהונס חסוב מוחוק
 מטעס מתנס מוטסח, וכמחנס מוטסח פדיון לא יאסבר
 כמס זכס כן אמה דמי שסכפיה להכירו יתן לו מתנס
 מוטסח מחויב כוח ליתן, ואך עדיין קנש כמאי זכס למקבל
 סרי בלי קנין אין אדם זוכס כלום, וגפ"ש בכל עור לחכירו
 ליתן נימח לחכירו המקבל נקרא מוחוק כדבר וככ"מ כפ'
 כזכס (דף מ"ס) אחר רב פפח ומודס ר' יוסף כמתנס
 מוטעס דסמכס דעחיס ס"ג מססכרל דאמר ר' חככו א"ר
 יוסף יסרלל סאמר לכן לוי כור מטסר יס לך בידי כן לוי
 רשאי לעשוש סרומח מעסר על מקום אחר א"ח בגלמח לא
 מלי למיכדר פס"ס רשאי אלא חי אמרס מלי למיסדר ביה
 אמאי רשאי אשכחא דקא חכיל עכילס ופירש"י מ"ס רשאי
 סיס לו לסמוך על סס סכחוב סאריס יסרלל לא יעשו עולס
 ולא יחננו ללוי אחר וכו' מתנס מוטסח ע"ש, והסדר פלא
 כפי סמוכסח לו שיחננס לו מ"מ כמאי זכס סלוי לעשושו
 סרומח מפסר קודס סגאו לידו, ומלאחי סעמד בוס כקל"ח
 סימן ר"ד ודחק מאל כטעס סרבר :

ישו

יחח ליה לפרש ע"ש דברי ר' אליעזר ממין סוכא
 כרל"ס כפירושו על נדדים על זה שאמר רבא סס
 בנדרים (דף ל"ד ע"ב) ה"ס לפניו ככר של ספקר ואמר
 ככר זו סקדס נעלס לאוכלב מעל לפי סולס להורישס לבניו
 מעל לפי עובס הנלס סבס וסקסס סר"א ממין אמאי נקס
 ככר של ספקר לימח סיחס לפניו ככר של סקדס ופירש כסס
 סר' יתק ססככר של ספקר סיחס רחוקס ממנו סרנס
 ואין אדם סמך לס שיוכל לזוס אלא סוח ואמר לכסחוכס
 ככר זה סחיס סקדס וקמ"ל דחל עניס סקדס דכיון דכידו
 אכוח דאמר כפיק אע"פ סדס זו שססכניס לך כגסח"סדנס
 סקדוס דקדסס סוחיל וכידו לפדוח, ופירש סקל"ח וס"ג
 כיון דודאי לא יחור מסוס דסאריס יסרלל לא יעשו עולס
 כ"ל כידו לזוס וכידו מסגי לכל סדברים לחרומח ומספסוח
 כדאמריין כפ' סאומר גבי כידו להלוג :

ורענ"ד

מכירי כהונס לא דמי להא דר"ח ממין דהנס
 סס ככר של ספקר אפילו דרימח רלו כסעכ
 שסקדישו לא חל ססקדס מ"מ אחרי דנפילס ודאי חל ססקדס
 למפרע דברי ככל מוכר דבר שאינס כרסוחו דאינס חל
 סקנין כמפורש כשו"ע חו"מ סימן ר"ס דכוי כרסלבל ולא
 קנס ומ"מ אס ערה סמוכר וקנס סדבר סלריך לקייס מקחו
 כי אדעמח דכפי פרח וקנס כדי דליקוס כבינווחא וע"ש
 כסו"מ וכנס"ע ושיין כאר סגרי"א ס"י סע"ג וס"י סע"ד
 סביא דסרמכ"ס וסכס"ס סכרי לוף כסכיר כסדכ ססיה
 כוללס ולא ככסיוו סיעמוד כידו מ"מ אמריין יחח ליה
 דליקו כסימונחא וסוב ככקנס חוסס סדס סכעגל קונס
 סלוקח ופשיטא כאן סנפל ח"כ כידו סככר חכס כו' ודאי
 חל ססקדס למפרע מטעס יחח ליה דליקו כסימונחא ועכ"פ
 סכל ככיל סזכס כו' חכ"כ אכל חי לה זכס כו' חכ"כ מי
 יאמר דחל ססקדס וח"כ לא דמי למכירי כהונס דנפול סככר
 סי סיס כרוע וגמיס וסקיכס ואפילו בלא אחי לידו
 דלכוסון

ויש

לכביא ראי' לדבריו דמוצייל נמר והקנס אף לעשות
 מאיזו קנין קנין, מסח דאמריין כדוכחי סוכא כס"ה
 דמכירי כהונס דומח למוחוק, וכס"ס כ"כ פרק יס מוחלן
 איהא ח"ד סכטר נופל סי שריס כרוע וגמיס וקיכס,

דלבוהן מפולס ולריך טעם נמאי זכא חנוסן דנחשוב זלח
למוחק וגם איך כהן לוי עושהו חרומה מעשר כל זמן שלא
זכא בו :

ועוד סיב נראה לי לומר דכבד של הפקר הל ספקות
אף עוד שלא זכא בו מעטס דפירש הר"א
מעין שלא סיב חלס במוך לם, ובכי הא שלא כיס חלס
במוך לם עכה לגמרי נדבר של הפקר אף שלא הגביחו
דגסו אמרינן בניסין פרק הזרק דר' יוחא אמר לערין גס
קרוב לה אשילו מאה חלס כל שכוה אינו נכוחו לשומר
וכיח שומרה אחוה אוי קרוב לה והע"ס שבניסין אמרינן שם
ח"ל שמואל לרב יסודא סינגא ט' וחה לא מעביד שבדא עד
דמפי ניסיה לידה, וכו משום שומרה דניסין אבל בקיחושין
מפורש ברמב"ם וכש"ע דכוי קידושין ופשיטא דהקדש חל
כל שאין חלס במוך להכבד אלא הוא ח"כ משחמר לדעמו
הוא סבד חכס בו אף שלא הגביחו וח"כ מאי שיימא דברי
הר"א ממין למכרי כהונס שלא זכא בו כלל ותפוחים שאר
מ"א תתכ"ח דברי הגאון ז"ל :

ואין להקשות לדברים למה אמר הר"א ממין ואמר
לכשהזכר בכבר זה חריב הקדש ומסיים הר"א ממין
דחל מעטס דבידו לזכות וכדאמרינן בפרק אע"פ יו"ט,
ובאמה מלשון זה מלה על דעה הגאון ז"ל להשוואה דינו
דכ"ר ממין למכרי כהונס, אבל לענ"ד נראה כיון דאשילו
חלס נפיש בן דברי הר"א ממין ג"כ לא דמי למכרי כהונס
כדפירשו למיל דברי ח"כ זכא בו בשטס שנטלו וגם זה
שאמרנו כיון דאין חלס במוך לו ומשחמר לדעה המפקיר
תמילא זוכה בכבד נראה דאיהו בן הוא לכן אפשר לפרש
גם דברי הר"א ממין שלא יקשה לדברינו שאמרנו דההקדש
חל חיובק מעטס משחמר לדעמו דאפשר לכוון דברי הר"א
ממין וכוונתו דהואיל דבידו לזכות הוי משחמר לדעמו ולא
גרע מעדכ וז שאקמה ט', ואך חל אפשר לכוון בן דברי
הר"א ממין או לא איך שיהיה לא דמי מכרי כהונס לזה
זה שמוס :

אלה לפי דברים לעיל דריכא דסמכי דעתייהו
דסמוכר וכוונתו או סתמן וספקול קונס מן
ספורס בדברים בעלמא ככי נמי במכרי כהונס כיון
דסתמו דעתייהו קנו בדברים בעלמא ולכן נקרא מוחק
שכבדור טפל פי שנים חרוב ולחיים וסקיבס דברי מכרי
כהונס שהכתיבו יתן לו קונס בכבן מן סחורס שסרי שומך
דעמו עליו והוי של כפן ויודעיו זוכים בירושכ מהכבן והוי
מוחק, אלא לבאורא אפשר להקשות על זה לפ"י דהוי קנין
גמור אמאי חלס נחו לחזר אין לו אלא סרעומוה כיס לו
לסבוע ממון גמור, ואך ל"ל דלא סמו דעתייהו יוד
מסרעומוה ודומס סדברים כאלו סתנו בפירוש דלוי נוסן לך
כתגלי חלס לא אחזר ואם לחזור חיה לך סרעומוה עלי :

ובציני כעין זה דהוי קנין מן סחורס ומ"מ יש לו רשות
לחזר כמו מקדש חלס לחזר שלשים יום דהוי
קידושין חלס לא חורס גס וכמפורש במסכת קדושין (דף ג"ט)
לא גא חמר וקידוש בחרן שלבים רב ושמואל דאמרי תרייסו
מקודשה ואע"פ שנהאלנו סמעות וכן הוא בשו"ע אכ"ע ס'
מ' יש כעין זה בהקדש חלס חמר פרי הוא מולס שלשים יום
וטעמס דגילו דעתייהו דיש להם תקום לחזור וכן הוא
במסנה מועטס או במכרי כהונס כהכונה בעלמא אף דהוי
קנין מדאורייתא מ"מ עוד ברשות סמוכר או סתמן לחזור,
אבל כל זמן שלא חזר הוי קנין מן סחורס ואמרי כי שאריח
ישראל לא יעשו מולס ולא ידברו כוז לכן הוי מכרי כהונס
ועוד אפשר דריכא דמוכח שקונס סדבר או עושה לשום

פלוני אף שלא סניד בפירוש לפלוני סימן לו או שטעס
למענו מ"מ זוכה אחוה פלוני וכדמליתו בכ"כ פרק סגול גבי
נגדים ולכע טלכפן לכמן דפריך ס"ס ובי מי סודיסו
לכע שיקנה לכעו לחלסו ושטעמוס ססויח דאף כסחמה
קונס חלסו :

וראייתי נקלס"ח סימן רס"ט נכחפק חלס לריך שיאמר
כנטל להעבט שיקנה לכעו לחלסו ואם לריך
שיאמר שקונס כנגדים לשמן והוכיח הקלס"ח שם דע"כ לריך
שיאמר בשעת קניס שקונס כשכל חלסו וז דאלת"ס ה"כי
נחמן לאפקיפי כח הקדש כמס שאומר שקונס ולכע לשמן
ואין וז סוכחס לענ"ד דנחמן משום מיט סוהיל דבידו להיחשולי
פל הקדישו וכדאמרינן בערכין (דף כ"ג) כמחריפין ר' יפושע
אומר אינו לריך ומסקינן שם סעמא דר' יפושע משום דיש
שאלס בהקדש יוש"ס ואמרינן בפרק גס פשוט חמר רב סוהיל
שלי"ע ספקדיס כל נכסיו וחמר מנכ לפלוני בידי נחמן חוקס
אין חלס שוטס קמויח על הקדש ומשחמר דכנריח אינו נחמן
וחמס סדמכ"ן למכ כנריח אינו נחמן הא לריך לסיח נחמן
מעטס דבידו להיחשולי על הקדשו ופי' סדמכ"ן דאקדשיס
ודד על דעה רביס שאינו אפשר לשחול עד חלל כמקום
דיס לו לשחול נחמן לעילס ח"כ חורס סוכחס הקלס"ח
סוכיח חלס לא חמר בפירוש איך נחמן לאפקויי סקדס,
ואין וז כלוס דנחמן לאפקויי מהקדש מעטס דבידו להיחשולי
על הקדשו ושיין ש"ך מו"מ סימן רכ"ס סעיף קטן ט' מס
שהאריך שם :

מ"ח"ח 1234567

ורפי דבריו שהארכס עד כאן יש לפשוט מאי דנכחפקנו
חלס אפשר לעשות קנין ממה שאינו קנין אף במקום
שח"ל לא עשו זמא לקנין ומכא דמכרי כהונס מוכח דהוי
קנין מזה שאינו קנין :

ובעיקר הסבדר שסבדיו החוס' על מכרי כהונס
דהוי מוחק דדומס כמחנה מועטס קשיח לי
פוזח, דהגס כמכח גיטין על מספיתן דהמלוס מעוה חל
הכבן וחה סלוי לסיח מפרים עליהן מחלקן מפרים עליהן
כמחקה שכן קיימין ופריך כגמרא והע"כ דלא חלוי לדיח
חמר רב כמכרי כהונס ופירש"י כיון דמכרי וואוכו דאינו
ריגל לחס חרומות ומעטרות אלא לכבן זה סלכך כיון דמילתא
דשפיטא חיה דלדידכו יכיב לכו חסתי לכו שאר ככוי
דעתייהו והוי כמאן דמפי לדייכו דהוי ולפי סברה סחוס'
דזוכה ככבן משום דהוי מחנה מועטס, ח"כ חקשס דרב
אדרב דגס כמחנה מועטס חמר רב כנ"מ (דף מ"ט) דמוחד
לחזר וח"כ איך מפרים עליו כמכרי כהונס ושטעמי ספקוייח
כהונס על ספר מח"א ונשאר כקושיח :

עוד קשה לי על סגרת סחוס' דמכרי כהונס חשוז
מוחק מעטס דדומס למחנה מועטס, לפ"י למס לי
מכרי כהונס הא כמחנה מועטס אף כאינו מכרי נמי אסור
לחזר, וחדא קושיח מתורלס בירך סברתס, דהנס רב לפעמיס
אוייל דסבר מחנה מועטס מוחד לחזר ולכן חירך רב
כמכרי כהונס רוב אסור מעטס דכומך דעתיח עליס,
אך חכמי ז"ע דאמרינן שם כהונס דהמלוס מעוה חל
הכבן ט' סולכו כרב לא חמרי כמכרי לא קחוי, וקשה סן
חמה דלא רלו לומר כמכרי דמכרי לא קחוי אבל למס לכו
לומר מעטס מוכס ע"י חמר או מעטס עשו שאינס זוכס
כזוכה לימא פשוט דברי אין לבע"כ כוז רק סוכחס כנחס
וסוכחס הנחס חייב אלא כמחנה מועטס וכמחנה מועטס
סבידח לכו דאסור לחזר ולא מלינו דפליג על דינא דמחנה
מועטס רק רב חולק שם כנ"מ פל ר' יוחנן ולא משמע
דעולא ושמואל כרב סבידח לכו כמחנה מועטס, ועוד ח'
שמואל

שמאל ופולח חולקים ג"כ על רבי יוחנן א"כ יחיד הוא רבי יוחנן לגבי כל בני ולא היה להפסיקם להחליט סדן כר' יוחנן, ועוד קשה טובא הנה בירושלמי מליץ דר' יוחנן בעלמא מתרן דמתיבין מיירי במכירי כהונה ור' יוחנן לשיטתו דמתנה מועטת אסור לחזור א"כ למס לי מכירי סא במתנה מועטת אף בליט מכירי אסור לחזור דכר זה לרין עיון ¹²³⁴⁵⁶⁷הוא על הסוס :

ועוד

קשה לשי דעת הסוס' דמכירי כהונה חשוב מוחזק מטעם מתנה מועטת א"כ לא ילאו הפעלים בהפסקתן רק מתנות הפרשה אבל עדיין לא ילאו ידי נתינת דהנה ידוע דעת רבינו סנדול בעל נובי' במהדו"ת חלק י"ד סימן ר"א דשתי מלות יש בסרומות ומועטות אחד מלות הפרשה וסב' מלות נתינת וכבר קדמו כסוס' ר"ד בשם' קידושין דב' מלות יש בחלף ובמתנה כהונה וא"כ אם מכירי כהונה חשוב מוחזק מטעם מתנה מועטת א"כ לא קיים מלות נתינת רק מלות הפרשה, דלרין קיים כזה שכבתי' ליתן מלות נתינת דכרי עוד לא נתן ובמתנה מועטת נתי דאסור לחזור אבל נתינת לא מקריא אבל לדברי' דכסמט דעתי' דהמקבל והנותן יש לו זכות מן הסורה בדבר זה כל זמן שלא חזרו וזמן חזרוהו הוא עד שפס שיחכו לידו דמקבל יחא שפיר כיון דיש לו קנין בנוס א"כ קיים נתי מלות נתינת :

עוד

ל נפסס הדבר שמועד לחזור לדברי' דמכירי כהונה נקרא מוחזק מטעם דקונה מן הסורה בכניסתו ליתן לו כמותו ומכירו וסומך עליו, אפשר לומר משום דלתי דיבור ומבטל דיבור כדאמר ר' יוחנן במסכת קידושין (דף נ"ט) דחורס משום דלתי דיבור ומבטל דיבור וכן ה"ל כל סיבא דקונה מן הסורה דדיבור לחודא מבטל קייט דיבור החוזר מדברי' הראשונים, ולפי' כל מה שסארכט לבאר דדברים בעלמא הוי קנין במקום שסמכו א"ע זה על זה ואף לעשות קנין ממה שאינו קנין כל זה איס אלא לענין בכור אמרי' כל זמן שלא חזר ממכירתו שמכר להכרי בכסף הוי קנין אבל לענין חמץ בפסח שמכר לו חמץ להכרי קודם פסח לא מכני קנין זה, דהנה חמץ כל זמן שאפשר בכל פסח להיות שלו עובר עליו בכל יראה כיון שאלו אפשר באופן שיביט בעולם שיביט שלו עובר עליו א"כ פה לי אס אפשר להיות שלו מלך פשיטתו או שיביט שלו מלך חזרוהו אף שיביט כיון שאפשר להיות שלו עובר בכל יראה ובכל ימלא ול"ע, עכ"פ סוכמו דאף מדברים שלא ¹²³⁴⁵⁶⁷עשו חז"ל להיות קנין מכרי במקום שסמכו דעתי' ע"פ :

ועוד

יש להביא ראיה לדברי' מהא דליתא כס"ע חו"מ סימן ר"ד סעיף ט' יש מי שאומר שאם רבים אמרו לאדם אחד ליתן מהנה אינם יכולים לחזור אפילו אם היא מהנה מרובה ופירש הסמ"ע מפני שבזה סמכה דעתו ולא יחזרו בו גם מפני שאינו מגיע על כל אחד כי אם דבר מועט ונראה מדברי' הסמ"ע דמפרש בפסע מפני ה'לדדים שלא יוכלו לחזור מלך הנוחים לא יוכלו לחזור משום דהוי להם מתנה מועטת ומלך המקבל לא יוכלו לחזור משום דמקן דעתו דמקבל על הרבים ולא סבני' דכרו, דהנה זה ברור דכא' דינה דפסק המחבר כאן דרבים שאמרו ליתן מהנה אינם יכולים לחזור עדיף ממתנה מועטת דכדינה דלעיל מהנה מועטת נקט המחבר דאם לא נתן כרי זה ממחזרי' אמנה ובדין זה רבים שאמרו לאדם אחד כסב המחבר אינם יכולים לחזור ולא כתב דאסור לחזור משום מחו"מ נראה ברור דכא' רבים שאמרו הוי קנין גמור ועדיף ממחזרי' אמנה ופי' דמחזרי' אמנה ל"ל דאם הכניח ליתן מהנה מועטת ומה אינם חייבים היורשים ליתן ולא עדיף מנודר ומס דסקי'ן ככרי' ר"כ סעיף ב' דלרין יורשים חייבים לקיים נדרו, ואלו ברבים שאמרו ליתן לאדם אחד ולא חזרו בכס ומסו על היורשים לשלם אם כשאר מהס ממון לשלם ואף דאם חזרו בהם נראה דאינם מחויבים ליתן כדאמרי'ן לעיל לענין מכירי כהונה דלתי דיבור ומבטל דיבור, אבל כל זמן שלא חזרו נראה דכחוב מוטל גם על היורשים לשלם, ואפשר דהסמ"ע מפרש לדברי' המחבר דסוכנו וסולך על הא דמפרש לעיל שם בסעיף ח' דהוי מחזרי' אמנה נקט המחבר דכ"ה במתנה מרובה משכחה לה דיש משום מחזרי' אמנה כגון ברבים שאמרו לאדם אחד ליתן מהנה ודבר זה ל"ע :

ועוד יש לבאר לפי דברי' עד כאן דכאמרי' גרידא הוי קנין מן הסורה סיבא דסמכו דעתי' ע"פ א"כ קשה דאמרי'ן בראש מסכת קידושין בכסף מנא לן ואמרי'ן שם דילפי'ן קיחה קיחה משדה עפרון ונשדה עפרון אמרי'ן נחתי כסף השדה קה מפני וקיחה איקרי קנין ולמדין מה הסס בכסף אף קידושי' אשה בכסף ולדברי' לא קריב זה אל זה ורחוקים קידושי' אשה מקנין שדה כרחוק מרחק ממערב, דהנה בקידושי' אשה אף אם יסכימו שיביט כלי' והאשה להתקדש זה עם זה כל זמן שלא יתן לה המקדש כסף קידושי' אינה מקודשת ואלו בשדה במקום שסומכים דעתה זה על זה קונה השדה בלא כסף :

אך

כבר פירשו ר"ג וברב"א והרמב"ן בשם הראב"ד דאין לא ילפי'ן אשם משדה דאי ילפי'ן אשה משדה א"כ סהא אשה נקנית בחליפי'ן אלא אף ילפי'ן קיחה מקיחה דהאי כי יקח דכתיב ב'אשה הכוונה כסף והאריכו בזה הראשונים וע"פ באריכות ויועטס מאד :

ועוד

יש לדקדק לדברי' במסכת גיטין (דף ל"ט) ה"היא אחתה דקא אחיה כתיב קמי' אמרה עד דאמתי אישעטבור שקל כמתחא שדה בה אמר לה קרי הא וקני נפשיך אחו לקמי' דרז נתמן אמר לכו לא פשה ולא כלום מאן דחא סבר משום דהלכ' כר' שמעון ולא היא אלא משום דהוי ליב כליו של מקנה, ולדברי' קשה ליקני נפשה משום דאין חזין דלכה להקטום לה וכוחהו היה בלב שלם וא"כ לקני נפשה. אך גם זה לא קשה ולא מידי. כן אמת דלכה להקטום לה אבל לא רצה רק בקנין וכיון שהקנין אינו כלום כשארם כחלה, ועוד הא בעבד יש להבטי' עליו שני זכיות אחד חלק ממון והב' חלק ליסור שאינו רשאי לקחת בה ישראל וספחה איננה רשאי להנשא לבר ישראל והוא רשע

ולפי דברי' עד כה מתרין מה שהקשינו לדבריהם למה אמר ר' יוחנן בירושלמי במכירי כהונה כו', ואך אס נאמר דמכירי כהונה כוב קנין מן הסורה יחא דר' יוחנן לא היה יכול לתרן מתתי'ן מחמת מהנה מועטת דמתנה מהנה מועטת לא סמכו דעתי' דלקרי מוחזק ואס אפילו קיים מטעם הפרשה אבל מלות נתינת לא קיים ואך אס מתרן במכירי כהונה א"כ קיים גם מלות נתינת, ועוד אפשר דיתחא ליה לר' יוחנן פסי לתרן במכירי כהונה מלתרן דבר זה דומס למתנה מועטת משום דלרין לבטי' בזה אלא פוכה סאה, דהנה אמרי'ן שם בסוגי'ן ואס בה לחזור איט סוד ואמר רב פפא לא שנו אלא בע"כ בכין אבל כהן בע"כ חזר, ואלו במתנה מועטת כרי יכול לחזור לכרי יחא ליה לר' יוחנן פסי לתרן במכירי כהונה דמכירי כהונה כרי אינו יסל בע"כ לחזור :

לא קנה כמסורה בש"ע חו"מ סימן קל"ו וכן בשכ"מ ולכן לא מהני אמירא ועסקתא ש"ס דלימא מדרבנן ובשרי כפי שביארנו מירושלמי לענין עבד עברי דעבד עברי אינה נקבה בשטר מחנה עשוס דעבד בידו לחזר, וכן כח דשכ"מ בידו כל רגע לחזור לכן אין זו קנין וכן דאמר דיוסנה שכ"מ דאורייתא וכו' משום דליקא מן הספוק בפירוש ויחא הכל :

ובדברי רבא פ"ט שאמר בשם רב נחמן מחנה שכ"מ מדרבנן בעלמא ה"א שמה ספרק דעמו עליו ופירש הרשב"ם דהיישין שמה ספרק דעמו בחוליו מסוך לער שפוא יודע שציו לא יקיימו טורחתי ומשום הכי חקרו רבנן סקנה גמורה דאמירא גרידא קני לגמרי סוס קשיא לי לפ"י למס אם אמר מהיום לא קני או אמר מעכשיו לא קני ולמס לא יחוס בנס לשמה ספרק דעמו עליו כיון שפוא חולה אם יודע לו דרבנן לא יקיים ספרק דעמו עליו, ובתמא אין זו קשיא כיון דאמר מעכשיו או מהיום כרי דעמו לסקנות במסנס בריא ולא כמו שחקמו ח"ל ובתמא בריא לרין קנין וכמו שביארנו בסמ"ע בח"מ סימן ר"ט סעי"ק כ"ו ושם בסמ"ע סעי"ק י' יו"ט :

ובעיוני ע"ד ששאלה הנ"ל מודען לי לעין כספר הנחמד מהרי"ט אלנזי על הלכות הלה ובכורות לכתובין חקר רב ז"ל על פרא"ש שהר"ך נמכרה בהמה מנכרם לא"י כסף ומשיבס וחקר הרב למס לא מכרי כסף למודא וכו"ל יקבל עליו שיקנה בכסף למודא וכמו שפירשנו בלוקח גרועותא מן סכרי במסכת בכורות (י"ג ע"ב) כחא בתיא עסקין שקבל עליו לדון בדיני ישראל וקדמו כקושיתא זו המחה אפרים, וסעלה סריע"א דבר ממודש דכח שיקבל עליו ה"א לקנות בכסף לא מכרי שלח יוכל ה"א לחזור משום דקבלתו הוי דברים ואחי דיבור ומכיל דיבור. ולכאורה הדברים נכונים דברי זה שצריכס כנכרי כסף ומשיבס הוא אליבא דר' יוחנן ור' יוחנן לשיפתו סבר דאחי דיבור ומכיל דיבור בקידושין כ"ס ע"ב, אבל לפי נתיב רוחי ודלוס שכלי אין סכריס כן דאף דגמר סערין נעשה כקבלת סכרי שמרוס סוא לקנות בכסף עכל מקום לא מקריא דיבור שיוכל לבסלו בדיבור כיון שהיס ליה מעשה היינו נסירה מעות ולא אמרינן שם בקדושין דסוי דיבור ודיבור אלא משום דאמר לאחר שלשים ימים הקידושין ומחנה בחוך שלשים דער לא נשלס הקידושין הוי דברים בעלמא ולא במקום שנגמר כל מעשה סקנין זס לא נקרא דיבור שיוכל לבסל :

ורכאורה י"ט לכביא ראיס להריע"א מכ ספסק פרא"ש במשמד שלשתן דיוכל לחזור אף דנכחלקו זס מכ וכוס גמר מעשה ומ"מ יכוליס לחזור וע"כ משום דסקנין נעשה בדברים בעלמא ואחי דיבור ומכיל דיבור וא"כ ראיס להריע"ט אלנזי. אבל בתמא חי אפשר לומר שהריע"א סג"ל לדבריו אף נחתו חו"ל ע"ס בקידושין (דף כ"ו) ואי פירש פירש וכן סוא בשו"ע חו"מ סימן ק"ן סעיף ח' דאם הסנה לקנות בכסף לא יוכל לחזור אף במקום שטובין אחי אפשר ולא אמרינן דסוי דיבור ואחי דיבור ומכיל דיבור וע"כ דלא כסריע"ט אלנזי ופאי דבעמדה שלשתן פסק פרא"ש דיוכל לחזור סוא מעמס דסוי הילכחא בלא טעמא וכפירשאר בסמ"ע סימן קכ"ו סעי"ק כ"ב דיוכל לומר לטובין אמריי שאלנה משמען ולכן בעיק פסדו בפירוש יו"ט ודברי הריע"א לדעתי אין ליה שום קיוס :

ואך זס שסקנו פריע"א והפנ"א על פרא"ש למס הר"ך כסף ומשיבס ה"ס לו לומר דסכרי יקבל ע"ע לקנות

לאם לסקנה לה כחאי כומחא כל זמח ש"ס לי כס וכיון שנחכסל לענין איסור לעפין איסור הקישה תורה עבד לאשכ דנעיון שטר או כסף או חליפין, שטר משום דליפין לס לס מאסס וכסף משום דהוי כמוכרו לו וחליפין דמחי ג"כ דעה סקור בשם סרפ"ה דאחי חלל לענין שיטבור משום דאי כמוכרו לו כעד כסף והכח דכחמחא כריס קמיס עד אימח חסחעבד וסיול ושאלחס ה"ס לשחרור גמור וסוא דסקל כומחא וסדא כס ג"כ רענו לשחררה בכולה חלק איסור שבה וחלק ממון דאחי ליה כס וכיון דחלק האיסור לא מכני מאי דומד בדעתיס לשחררס דחלק האיסור אינו יולל בלי שטר או כסף ממילא בעל גס לחלק ממון שבה, ואף דר"ג סבר ככ"ג דף קמ"ג בסוגיא דקני אחי וחמור דקנה מחלס ח"כ לדבריו ה"ס לס לקמח גוסס מעשס כי רענו לכקונה לה בלב שלס וחלק האיסור יסוד אלל רכס, אבל מר"ס פסוק דלא אפשר למר ק ברוון דידן דנסס הר"שונים חקרו נעמס סוכר על מספין דפ' סא"ס מקדס ומעשה כחמס נסיס וכן שחי אחיות וליקט אדם אחד כלכלס של חא"ס וסלקן היסס וכל שביטיס היסס ואמר הרי כולכס מקודשה לי בכלכלס זו וקיבלה אחי מכן פ"י כולס ואמר חכמיס אין אחיות מקודשות ודיין נגמרה אחיות ה"א דאין מקודשות הן נכרות מקודשות סכא דמי אלימא דאמר כולכס קני אחי וחמור ה"א ואם וחמור לא קנה וכקטו כוס ה"א ק"ל כרז נחמן דקנה מחלס וי"ט כרזס תירוטיס בדברי פראשויס ונ"ט יוללח לדיוח כיון כל אחד ואחד והר"ך נבחר דכריס סקדוסיס רביס כדול סכרי"ס בשניום בתשובה ח' אה"ט סימן ל"ב יו"ט והר"ש כסנ זס לשונו וי"ט מחלקין דחמס דמשיק לכו כחי ואמר אחי וחמור קאמר רב נחמן דקנה מחלס אבל סכא דגמד לישנא משיק לכו דאמר כולכס מודס רב נחמן דלא קנה, ולדבריו ממילא ניחא בעובדה דין כהסיא לתמחא דג"כ ה"ס כתר"ל מעשס וחדא דיבור לכן כיון דלא מחני על חלק האיסור מ"ס שגמר בלבו לשחררה ממילא לא חל גס על חלק ממון ואפילו לר"ג, וכן מלחי ככ"מ סברא זו וא"כ לא קמס מכאן דהכח כחד מעשה וחדא כוונס לשיטס ומחוך שלח מחני לאיסורא שבה כן לא מחני לענין ממון שבה :

ועוד מר"ס דלא דמי כלל לדבריו דכנס אף חידשו דכחמירי שמקנה אחו וגמר בלב שלס מושינ אבל בעובדה דה"א לתמחא לא ה"ס חמירה מעליא דאמר לה קני כח וקני נפשיך מעמס דכריס קמיס נעשס סוכר ע"י אונס והיון דבעל סקנין וככיל גס האמירה שלח ה"ס בלב

ועדיין ללכורה אפשר להקשות לדבריו דכחמירה גרידא סוי קנין מן סוכרס במקום דכמכו דעחייכו דהמוכר והלוקח ח"כ סוא דאמרינן ככ"ג קמ"ו מחנה שכ"מ כירושלמי שויכו רבנן דעליגי ש"ס רב ור"ג אחי מחנה שכ"מ מדאורייתא או מדרבנן, ובשכ"מ ודאי דגמר ומקנה בלב שלס ובגמס חפילס וראיב דכרי שכ"מ סכודה ש"ס בדה קמ"ט ע"א פירשו החוס' דקונס מעמס סודחא וסיליו כמסנס כריא וח"כ למס לא לכו מחנה שכ"מ מדאורייתא דכרי אמירס בלב שלס סוי קנין מדאורייתא, אבל כחמס אין זו סחירה לדבריו דשכ"מ אף דמקנהו בלב שלס מ"מ המקבל לא סמך דעתיס כלל דכרי אחי עמד חזר ושוד דקניו אינו לשפתיה דק לח"י ולא אמר מעשיו וכאשר יגי"ט זמן סקניס סיינו אחר מיסחו ככר בלס לדיבורא ואין לו כחה ליקנות וכמו דאמר לחנינו משוך סריכ זו ותקנה לך לאחר שלשים יום ולאחר שלשים יום לא עמדה ספרס זו בחיורו

בכסף לחודא . הכה כפי שהלכנו לעיל אין זו קושיא דכל כסאי גוואה לא סתמך סגרי דעתו לזה וואס כמו אסמכתא ולא קריא , זה פשוט וחינו לריך לפנים :

סימן נו

מחמ"ח 1234567

שאלה ע"ז ומבאר כצ"ע חו"מ סימן של"ג סעיף ה' דדין הפועל שחזר בדבר האבד שוכר ענין ומספן ומסרם שם כספיק ו' כינר שוכר עליהם עד כמה עד כדי שכתן של ראשונים ואם היה להם ממון תחת ידו שוכר להשלים המלאכה עד ארבעים או חמשים וזו בכל יום לכל פועל אפי"ע ששכר הפועל בשלש או בארבעה וע"ז נסתלקו אימתי בלא ממון הפועלים ביד בעט"כ אם הם בשעת שכתן להפועלים או נהנו חבילתם ליד בעט"כ או אף לאחר שכתן בלא ליד בעט"כ ממונם ג"כ יוכל לשכור פועלים עד ארבעים או חמשים וזו :

תשובה בפ"ה , בהם מלשון הסוד וש"ע שכתו ואם היה להם ממון תחת ידו שוכר להשלים המלאכה עד ארבעים או חמשים וזו , משמעות דבריהם אפילו שבה ממונם לסבט"ה אחר זמן ששכר להפועלים , וכן הוא משמעות דברי הס"ד סעיף ל"ג ע"ז ח"ל הוא לשון סממ"ס ומשמע מלשון זה ואפילו לא נהנו לו הממון בסורה משכון ולא הקטו לו הממון בקיין וע"ז ואחר דסבט"ה דאף בלא הקטו לו הממון בקיין ולא נהנו בסורה משכון ע"ז משוכר ממונם לזה שישכור פועלים ביוקר לשלם להם מממון זה א"כ אף אם בלא הממון שלהם לסבט"כ אחר זמן הסכירות נמי דינא סבי דמשוכר ממונם לסבט"כ להשכיר פועלים ביוקר וישלם להפועלים ממון הסמלים והס"ד שם כתב דכן נראה להדיא מהתוס' קידושין ח' ע"ב ובפסקי חוספה , והאמנם מפורש בחוספה שם ובפסקי חוספה דאף אם לא הקטו הפועלים ממונם או החבילת לזה מ"מ שוכר עליהן וע"ז בחוספה שהקטו דאף כי בלא חבילת בידו מאי סוי הוה מנה אין כח משכון אין כח ח"ל דלא דמו דהסס גרמו לו הפסד , הרי מפורש דבלא קיין נמי משוכר חבילתם להפועלים שישכור פועלים על השכונם :

ואמנם לע"ד מוכח מדברי החוספה דדוקא אם בלא חבילת לידם בשעת שכתן להפועלים או דומה כאלו התנו בפירוש שלא יחזרו להם המשכון אם יחזרו בשם והוה שוכר עליהם עד ארבעים או חמשים וזו אבל אם בלא ליד בעט"כ החבילת אחר זמן ששכר להפועלים אז לא יוכל לשכור פועלים אחרים עד ארבעים או חמשים וזו , דהנה בחוספה שם חידשו בשם רבינו חיים כהן בשם ס"ח שאם אחר אדם לחבירו אחרון לך במתנה והיך משכון עליו ולא תחזיר לי המשכון עד שאתן לך המתנה אז ודאי יוכל לעבד המשכון עד שיתן לו המתנה , ואחר שכתב דין זה הקטו בחוספה קושיא גדולה על זה ולסברת רבינו חיים כהן כולל פקשה בסוגיא דהשוכר את האומנין שאמרו שוכר עליהן או מספן וקאמרינן עד כמה שוכר עליהן אחר רב נתתן עד כדי שכתן ולאחריה רבה לרב נתתן הוה סתמא עד ארבעים או חמשים וזו ומשני הסס בשבחה חבילת בידו , וע"ז פקשה לכו להחוספה אף בשבחה חבילת בידו מאי סוי הוה מנה אין כח משכון אין כח , וכחבו ע"ז יש לומר דלא דמו דהסס גרמו לו הפסד כי וסב דברי החוספה חמשים מאד בקושיא וסס סירואס

אין לו שום ביאור כלל , ראשית מאי שיימא קושיאס אחר שכתבואו לדינו דרבינו חיים כהן , הרי בלא דברי רבינו חיים כהן יגדל הסימא ביוחר מאי מסוי שבחה חבילת בידם אחרי כי זכו דין פשוט שאמר רבא בשם רב נתתן דמנה אין כח משכון אין כח וכהסיא שבחה דמייחיה ס"ס כפי רב הוגא בר אבין זבין הסיא אמחא בפריפי לא הוה כהדייכו ואחיכו נכחא עליה לסוף אייקר אמחא ואחו לקמיה דר"א ופסק פריפי אין כח נכחא אין כח וא"כ פקשה בסוגיא דהאומנין מאי מהני שבחה חבילת ביד בעט"כ כיון דאין על הפועלים חיוב הטף ממילא אין כח משכון נכסיהם וכמה סבט"כ חבילת הפועלים להפוע"ה א"כ אף בלא דינא דרבינו חיים כהן גדולה הקושיא מאי מהני שבחה חבילת ביד בעט"כ ועוד מאי זכ שסירט החוספה וי"ל דלא דמו דהסס גרמו לו הפסד זה אין לו ביאור כלל דכנה מפורש בפוסקים וסובח בש"ע שם סימן של"ג דשני מיני דבר האבד יש דחייבו הפועלים לשלם אם חזרו והוא היכא דהמלאכה אבדה ואיכא הפסד ממון לריך הפועל לשלם כל הסתק והיכא דהמלאכה אינא אבדה רק לריך לשכור פועלים ביוקר לריך הפועל לשלם ביוקר וסבט"כ דאיכא הפסד ממון אף אם לא בלא חבילת ביד בעט"כ נמי לריך לשלם הסיוק והס"ס דמוקי בשבחה חבילת לידו משום דמיידי שלא היה הפסד ממון רק הפסד ממון זבין דאין כח הפסד ממון וחיובו גוש ג"כ ליחא דמנה אין כח משכון אין כח א"כ מאי סירט בחוספה ויש לומר דהסס גרמו לו הפסד , ומאי מהני לחיובא גס ההפסד כיון דע"פ סדך פסור וכל חיובו אינו אלא מהמת המשכון ומתחא בהמשכון ג"כ לא אפשר לחיובי דמשכון אינו חבילת חיוב לאדם סתמן משכון , ולכן נראה כדור דה"י בדברי הסוס' כך היא דו"ס לומר שסירט קאי אלעיל וסבי פירושו דבהתחלה דבריהם שכתבואו בשם ס"ח כהן בשם ר"ח דאם אחר אדם לחבירו אחרון לך מנה במתנה ולא תחזיר לי משכון זה עד שאתן לך המתנה דיכול לעבד המשכון עד שיתן לי המתנה , ולדין זה ראו החוספה לסב"א ראיא לדבריהם והביאו ראיותיהם מתוך הקושיא , דהנה סוגיא דהאומנין פקשה עובא אפילו לדעת ר"ח כהן דסרי פהם לא התנו הפועלים שלא יחזיר להם החבילת אם יחזרו הפועלים וע"כ מוכרחים לומר דהסס שאני דגרמו לו הפסד וכאן דהסס גורמים היזק לבפ"כ במתחא אל א"כ אמרינן אומדן דעהם דסוי כאלו התנו כהדיא אל תחזיר לנו המשכון עד שתגבנה היצרון שיעלם לך במתנתו , ולפי' סלקו להו דברי החוספה כהוגן דלסבי מקשו אחר שכתבואו דינא של ס"ח כהן דלגלוי דברי ר"ח ודאי לית לכו פתרי לסוגיא דהאומנין אלא אף לדברי ס"ח גס כן פקשה דהא מנה אין כח משכון כחן וע"ז סיימו ויש לומר דלדברי ס"ח כהן בשם ר"ח יחא , ועשה מוכח מדברי החוספה שאלקייט דחבילת לא מהני רק אם בלא ליד בעט"כ בזמן הסכירות דדומה כאלו התנו כהדיא אל תחזיר כו' אבל אם בלא ליד בעט"כ שלא בזמן הסכירות מה יושלם זה שפסד ממון פועלים בידו אחרי לית עליהן שום חיוב על גוש , וא"כ מנה אין כח משכון אין כח וע"ז שם בחוספה ועוד שאין החבילת בסורה משכון אלא קנייה לו לשכור פועלים כוונתם זה הוא מרא דדומה כאלו התנו כהדיא אל תחזיר כו' ועוד יחיד עובד חבילתם דאף לגבות מהחבילת נופא נתנו החבילת לשכור פועלים אם יחזרו וסל מחמת שיש לבט"כ הפסד הספן נהפסדו הפועלים לזה

לזו וא"כ כ"ז יחאז אס בשפס ששכר הפועל אז נתן לו כהנילס אמריק לזס נתן אלל אס בשפס מעשס לז נתן לו סחנילס אלל בז לידו אח"כ זס אינו בלוס דמנס אין כאן משטון אין כאן קך י"ל בפירושא דהא מילתא וכדינא כאשר סוכמו :

סימן נח

הנה"מ סימן של"ג סע"ק ב' הניא קושיא בשם מפר"ס ב"ר שחמס על הנימוקי יוסף דסבר דאף בדבר האבד דפועלים חייבים זכו דווקא באס שכר עליהם אבל אס לא שכר עליהם אלל הפסיד בהמחנה אינס משלמים וכ"כ בש"ע בהג"ס סעיף ו' , ובש"ע סעיף ב' כהנ בד"ה שאין להם עליו אלל פרענות בשלל הלכו דווקא בשלל היו יכולים להשכיר עמם אלל בששכרם כע"פ זכ אלל אס היו נשכרים אמש ועכשיו אינס נשכרים כלל הרי זכ כדבר האבד להם ונתן להם שכרם כפועל בעל ואס נשכרים כפחות משלם הפחה וע"ז חמס המהר"ם ס"ף כיון דפועלים אינס חייבים לשלם כמה שלל הפסיד מכיסו ולמה בש"כ חייב לפועלים כמה שלל הפסידו מכיסם ודבר האבד של הפועלים היו כאלו הפסיד הבע"כ בהמחנה וככז כנס"מ דאין זו קושיא משום דזו ששוכר עליהם עד כדי שכרן אין זו דינא דאורייתא אלל הק"ח וכו"י אמדוהו חכמים דבע"פ לפועלים משמענד לשלם אף שלל הפסידו מכיסם רק בזכ שהחילה היה להם מקום להשכיר את עצמם ולהיטוף פועלים לא נשחעבדו לשלם רק היות ממון גמור ועל הקנה חכמים ואומדנא אין להקשות כלל , ועוד כאר"ך בגאון כס מה שלכאורה משמענד דברי החוס' דפ' האומנין דף ע"ז ע"ב ד"ה אין להם זע"ז דזכו מדינא לא מלד הקנה חכמים יעו"ש , ואמנס דברי בגאון כולס מתמידים ומסוקים , אך דברי בגאון אינס אלל לישנ דברי הש"ע אבל דברי הנימוקי יוסף א"ל ליישב בפירושו של בגאון ז"ל דכנס בנימוקי יוסף בסימן האחיל מחניטין השוכר את האומנים שס האר"ך הנימוקי לבאר דמתניתין מיירי דמולאים בתקום אחר להשכיר את עצמם לכן אין להם אלל תרעומת אבל אס אמש מללו להשכר וסיום אין להם מקום להשכר פשיטא שחייב בעס"כ ליתן להם כל השכר שפסק עמם ומסיים שס הנימוקי ו"ל ודינא נמי כמי הוא דכי היכי דפועלים מחייבו לבע"כ בדבר האבד וכדחתן בראש פרקין ה"ג דינא היא שבעה"כ מחייב לכו נכפועלים וכן כהכו האחרונים ז"ל בשם הרמב"ן ז"ל , נמלא שדמס סנ"י חיובא דפועלים לחיובא דבע"פ ושייחס שייס וע"ז קשיא ליה למהר"ם ס"ף אך דמו להדדי סא אינס דומים כלל דבע"כ לפועלים חייב לשלם אף שלל הפסידו מכיסן ופועלים אינס חייבים רק אס שכר עליהם אבל אס הפסיד בהמחנה ולל שכר עליהם אינס חייבים כלל וכן מפורש בג"י בשם האחרונים א"כ קשה עובא קושיא מהר"ם ס"ף ז"ל דלל דמי אסדדי וע"ז לא סירך בגאון נכנינות כנוס , כי א"ך שייחס אס משום תקנת חכמים או מדינא אבל לא דמו אסדדי והנימוקי יוסף דמינכו אסדדי :

שלל יחזר לקבל אמרים אחרי ששכר אוחס וסמכו הפועלים עליו ומיובס זכ לזס סוול מעשס ערב כמבואר בש"פס מקובללל בשם הראב"ד וסרשב"ל וסבואו דברי הביטח כחייבות המשפט סימן ש"ו סעיף ג' ס"ק ה' זכ לשלם שס כיון שנתן לו מעותיו וסמך עליו חייב לשלם דנכחי האס דסמך עליו ואלמלא סוול היה לוקח ע"י אמריס נשחעבד מדין ערב וכו ענין שפירות פועלים שחייבים לשלם להבעלים מה שמפסידים בחזרתם וכן כבע"פ לפועל דכיון שסמכו זע"ז נחייבו זל"ז וכ"כ הראב"ד שס דסוול מעשס דהוי כמקבל שדס ואכירס דחייב לשלם מעשס דהוי כמו אס אוכיר ולל אעב"ד לשלם בפיתחא וכו' ומסוק שס דסלכתא אס נתן לו יין להוליך חייב לשלם לו מה שפסיד ביום השוק וכ"כ הרשב"ל שס , ע"כ דגריסס הקדושים הרי פירשו מפורש דחייבים זכ לזס מעשס ערב ואס ק חייבס מדאורייתא ולפלא בעיני על בגאון ששפס דברי עצמו , וכיון שבררנו דחייבס זל"ז סוול מן התורה וסוול מעשס ערב ל"ל פשוט בזכ לישנ גם קושיא מההר"ם ס"ף ששקשה מאי שנא דפועלים אינס חייבים לבע"כ על מיעט היות ורק מה שהפסיד מכיסו וסבע"כ חייב לפועלים על מיעט היות , וכדבריו סנ"ל הדברים פשוטים ומובנים היענ , דהפועלים שסומכים על הבע"כ שישלם להם סמיכותא סוול ע"ז שפסידו כמה שסיס להם להריוח נמקום אחר ולכן נשחעבד הבע"כ להם לשלם להם על ניטול ריוח שלהם וזכו ערבותו דבע"כ לפועל אלל הבע"כ על הפועלים אמדו חכמים דעמס שלל סמכו על הפועלים רק שישלמו הפועלים להם אס ישכרו אמרים וישלם הבע"כ לפועלים אמרים מכיסו אבל אס לא יפסיד הבע"כ מכיסו ע"ז לא ס"ך הבע"כ על הפועלים ולהכי פטורים הפועלים ממיעט היותו דבע"כ זכ דבר ששככל מחייב יענ דערבוס כפועלים לא היה על מיעט היותו דבע"כ זכ ברור כשמס בלכרים , ועפ"ז יחא קושיא הקל"ס בסימן של"ג סעיף ב' הביא בשם בנו כשקשה למס חייב הבע"כ לפועלים על ניטול מלכתחם סא שנת אינו חייב רק אס אסדדיס באידרונא יעו"ש ולדבריו אחיל אסיר :

סימן נט

שאלה ראובן נתן לשמעון עורות ככסים לשיכור ומהעורות הללו עושים פעל"ין ולעיבודן צריכים הולאס מרובס , וסבע"מ שמעון עשס כסס כפי שחננס עמו ראובן ועיבדן על לז היותו טוב ואך עוד היה חסר כסס קלל סיקון נעשס סכס כי ילאס כבערה ללהב בבית כבעל מלכתס ולל היה לו עלס להכיל סעורות מסדליקס רק לזרקס בנסר הסמוך לביטו וכזו סאילס מפשריפס ואך כל סחיקון וסחפעטס שעכס כסעורות נחלקלל ועמס לרייס סעורות סיקון חדס ולרייס להולאות מרוביס ככחחילס ודורס כבע"מ מבעל סעורות שישלם לו בעד מלאכתו ששפס חחילס כסעורות ובעד סכולאח ססולא על סעורות וסלך לאיבוד וראובן פוען כי הסיק סוול על הבע"מ , וסשאלתי בזכ להגיד חוות דעתי ע"פ ד"ת אס ססיק סוול על ראובן בעל סעורות או על שמעון סקבלן :

תשובה בעו"ס , סנה בש"ך חו"מ ס' קכ"ו ס"ק ע"ז הביא דברי הרשב"ל פרק סא"ש מקדש וז"ל דבי"ע ישנו לשכירות מתחילה ועד סוף ואס לא עשה אלל מקלח משתלם לפי חשבון וכן אס גאנס הכלי משתלם מן הבעלים

ולענ"ד נראה ללל כגאון ננס"מ דזס ששוכר עליהם עד כדי שכרן אין זו מן התורה אלל הק"ח , וכרוז כעניי דזכו מה"ת וסעעס דחייבים מה"ת משום דככדי שכרן סומכים וע"ז הבע"כ סומך על הפועלים דכדחי לא יחזרו ממלאכתם וספועלים סומכים על הבע"כ